

СВЕСЛАВИЈЕ

ИЛИ

ПОВЈЕСНИЦА

ДОБРОДЈЕТЕЛНИ

И

СЈАЈНИ СРБАЉА

СВЕЗКА I.

Издаје Јосиф Милвук
у Пешпи.

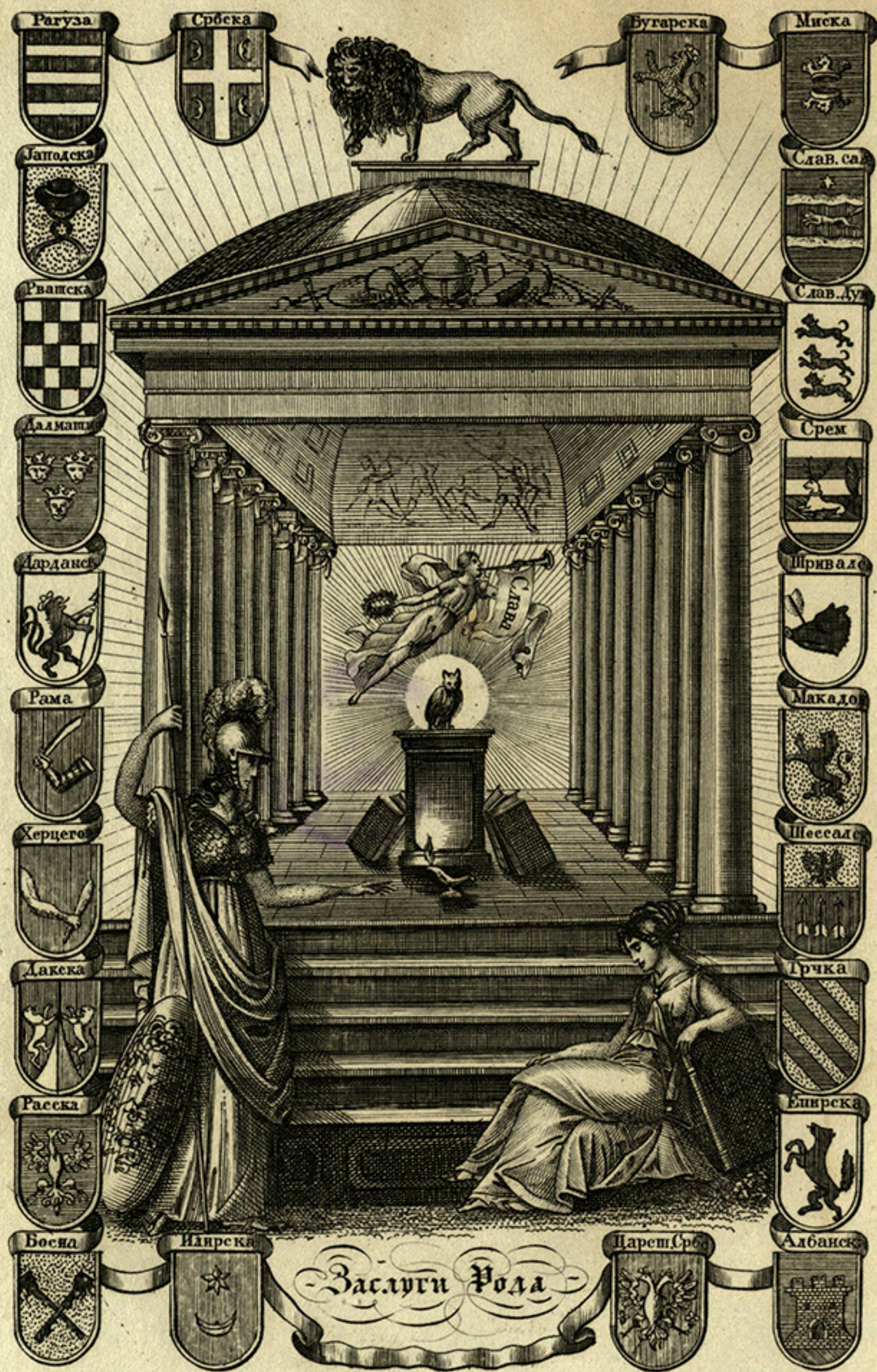
5686
VII of 8.
1

Prop. 10 304/A

~~204B3~~

~~711 159/1~~

БИБЛИОТЕКА
МАТИЦЕ СРПСКЕ

5786

МАТИЦЕ СРПСКЕ
БИБЛИОТЕКА

Свеславине

или

ПАНОСОН

~~f. 321~~
~~1.~~

Издаје Јосиф Ал.оск.

МАТИНЕ СЪЦКЕ
БЪЛГОСЛАВНА

МАТИНЕ СЪЦКЕ
БЪЛГОСЛАВНА

1901

Р19Ср III 307/1.1

С В Е С Л А В И Ј Е

И Л И

П А Н Т Е О Н

5680.
БИБЛИОТЕКА
МАТИЦЕ СРПСКЕ

С В Е З К А П Р В А

Писме		Издаје
Јовшо Поповић		а Јосиф Милвук
у Трјесту		у Пешши

~~221~~
~~1~~

SERBISCHES PANTHEON

У Будиму

У Печанињи Университета Пешпанског

1 8 3 1.

СН. 814

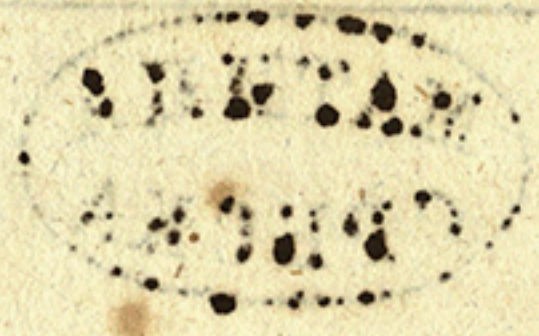
C B E C A V A B N I E

2580

MAINTIÈRE OPLOONE
BIBLIOTHEKA

II N N O N

C E E R A H E R A

Handwritten text in a table-like format, possibly a list of names or dates, with some lines crossed out.

251

S E R B I S C H E R P A R K E T H O N

J. B. G. A. M. M.

J. H. G. A. M. M. J. H. G. A. M. M.

1871

Of civil wisdom, and of martial skill,
Gather'd the seeds of trade, of useful arts

Д У Ш А Н .

Традиция мудрости, и воинской доблести,
Сказание о жизни, и о смерти

Лондон

Gather'd the seeds of trade, of usefull arts,
Of civil wisdom, and of martial skill.

Thomson.

Скуплаше сјемена добити, нужни занаша,
Грађанске мудрости, и бојни искушва.

Томсон.

ПРЕДГОВОР.

Љупки Чипашељу! Понуда ме приволе Господара Издашеља, да ово огромно дјело писани предузнем, које показује образ свију они Србаља, који су ревносно шежили, да корисни и полезни буду премилом оличештву своме. Заиста сваки онај, који се ко добру опечештву свог клонио, и шу је правично успјео, заслужује, да му се дичан споменик уздигне: но ми у данашњим преудушелним обшпојашелештвима по сили нашој све мужеве благородне мисли уписујемо само у Књигу Свеславија, што су спари Грци звали *Παρθενον*: а шо је једина наша данашња жерштва, коју им на олшар благодарности принеши можемо. Спари су Грци сјајне мужеве обожили, и њима су величештвене храмове уздизали и шо су називали *Παρθενον* свебожештво. Могли су Грци лако *Παρθενον* нарицаши шакове храмове, јер су они врло радо обожавали свако смршно шјело, али Срби су мало основније по правомислију судили, ше су само хвалили и славили дјела добродјешелног и сјајног човека. А ша је хвала и слава њиова смјерала свагда, да попомештво, чипашући добродјешели и обичаје своји предака, учи из њв добро дјелаши. Свагда су спари Срби у дјелу добрим примјером својим млађима предходили, па после су ји оно исто дјелаши учили, да се и они назову достојни посљедовашељи своји народни добродјешели.

Прими љупки Чипашељу! ово мало дјело, као нај веће, и освешти га швојим добровољијем, ако нађеш у њему шо, што теби к' љупкој забави служи; ако ли пак не нађеш, а ши опросши, што си губио времена чипашући га; јер опрашпаш оному, који Те почишује.

Списашељ.

У В О Д.

On reproche avec raison aux Grecs d' avoir menti par vanité.

Пређе нег што започнем о славним дјелима сјајни Србаља преовједати, рад сам попражити, би ли могао штогод извјесног о првом њиовом пореклу, и првом изобраењу њиовом (почињајући од саме њиове првобитности) доказаши овој клучасној, чворовитној, бодљивој и замршеној смјеси различни народа и језика приспрасијем пуни повјесника, узимајући Србље шакве, какви су сада, и њиов слатки језик, како се сада говори. Ја ћу се задовољити сад на крашко малим черпама предшавити ову моју прању, да се боље, научивши се одавде, за већу други пут преправим; али ћу пак и у овој прањи свагда апати, да саспавим што, што извјесност допушта са оним што природа приписује у колико, да се ни нај мање правост од доказашелства не нађе раздјелена.

Смјело улазим ја у велико и гордо за Србина, а к' тому и за сваког Славјанина вешшесствено дјело не ошкривши прије важност мога предмјета. И мени ће заиста когод (може бити и мој земљак) рећи, да ја само беспослено и бескорисно базам са мојом (може бити) незрелом мисли по предјелима блудна и искарања (?) којекакви данашњем свјету беспозелни или небогодуховени спвари; јер мени (успјевшему срећно и величествено у овако знаменитој прањи) као Србину и као мирјанину, а свецком човеку (ваљда?) ни је допуштено, или ни је дапо о овако узвишеним и цене препуним спварма, које испине

ко-

корисни приносе цјелом славенском породи и силном њиовом покољенију, јасно умспиваши и пресуђиваши.

Рођење Србина у слободном војническом, испина! малом мјесту, посреди свог језика и племена, гди се обично прије по вјека, Славено-српски парнас наодио, као вјерном љуцу славског језика српског и премилог опечештва Срема, улива ми у срце довољно права смјелости полезан своме роду биши. У роду срећан биши желећи, гди прву зраку свјета види, опкољен (изван куће) разним свакојаке ћуди учишељима, на које се моје младо срце в' гнушањем гадило, више пуша по школама и у разном дружебном саспајању с' шим људма спуцао сам у прерицање ш' њима боцкајући из шале уде њиове мане, и са свим шим бивао сам у друштво њиово радо узимаи и љупко приман, пак и по мало ухода, што је имао мој шихи гласак у дружебном шом предсрјешању моји земљака дало ми је шакође довољно смјелости о овоме сад овако судиши, шежећи свагда ко видној корисни преславског језика српског. Због шого па држим, да сам свагда срећан, што ја о шом умспивујем и опширном славенском свјесту умспивованија јављам, гди на гомиле оружани са измудреним, вјеку сваком грозипелним конкањима приспрасни и ревнови списашељи перо зарезују и пешко бреме руци налажу, да она нелагодна учини шом, што жишки мозак не досеже.

Испина! са овим суђењем и испраживањем ни сам ја рад никог прошив себе узбуниши; али би пакшео, да гдикоме посла задам, и кога приљезно забавим, да природно шшогод, славе и цјене пуно роду славенском напише и испражи, као што су извјесне черше красног умспивовања и испраживања славенског порекла Г. Суровјески и Г. Шафарик написали, вргнувши у јадову јаму све прошивнике и презришеље онога рода, који је цјелој данашњој подеунчаној очи опворио биспро гледиши, и спвар видну са свију спрана чисто смапраши, и основно испишиваши све предмјеше пливајуће по зраку божијем.

Преславном судцу повјесни послова остављам ја, нек шегопним мислима, и измудреним, исквареним и прерушеним доказанијама посведочи, да је овај славенски (руске и српске цркве) језик управо овај да-

данашњи крањски *) језик, (ваљда, што се говори у Љубљани, у Трјесту и по карњическим горама?) или је смјеса свију славенски нарјечија, којим је грчко градованство наумило било, да све Славјане к' себи присвоји, (као што су Јевреји падше спаре Грке к' себи присвојили), а присвојивши ји, да свим једнако богослуженије преда на једном језику, који ниједно чељаде управо не разуме, покривајући шајном сваку неудобозриму ствар. Незна заиста преславни судца, да се црковни српски и руски језик равни у словосачињењу српском језику, у шврдоћи гласоударења руском, у склоненију неправилни рјечи крањском, а у спрезању глагола чешком: опшкуда би он јасно видио, да је црковни језик смјеса многи славенски нарјечија. Све што ја оспављам драговољно извједнику и иследевашељу свију прерушени писама свештога Кирила и Мешодија; а ја шежим за великим, величеспвенијим и гордијим за свакога Славјанина испраживањем, а уваженија пуним нарочишо за Србина, почипујући мучан и сујешан шруд немилорвна судца.

Толико спољешнија заглушају уши различни народи и језика по шавносци неумешшва базајући приспрасни списашељи са њиовим сранишелним рјечницима, не знајући повода, којим су се језици, што су они болесно испишвали и извједали, шако спрашно смјешали и саспавили, доказивајући исповешносци озбиљност истине правичносци, да се сваки, и најразборишији ум (чипајући мрзосци и приспрасније њкови сувопарни писања) као у превеликој забуни замрсиши мора. Тако прије крашког времена један неучени Љубомудрац, но духа пуни с' измудреним мислима писа сраниње славенског језика са спарим грчким језиком, не знавши, или не хопјевши знаши, да докаже (ваљда му је шу била крива гордосци, или ваљда му ни је допустила попишшеносци (viltà) свог народшва), да су Славјани били први народ, који је на позорју бјела свјеша високоумно започео прешресаши спвари, које су му

*) ашрак (отрок); дез (дожд); нашак (пошок); глпхо (равно); згудеј (рано); вадље (од ма); голфаш (обмануши); шиспуфар (пушчани пра) etc.

му најприје у очи упадале, а за овима пак и удаљене и врло распојне, и само сљедшвом доказанија јасне долазеће, и само уму узвишеном, врло разборишом и право разговешном поњашне.

О спвари гле! ја умспвујем и пресућујем је, а можебиши, да је који од нови Љубословаца о овом испном дјелу који опш досад већ дао, и свјеш опшири право увјерио, а мени ни познаш ни је. За по ја и с' ниједним нећу моћи посвједочиши ово моје испраживање по правилу првичности, но само по правилу посљедости, чипајући повјеснице спаре, што су до нас дошкле, и налазећи у њима рјечи и наименовања први народа, који су ученост изнашли, и по свјешу распространили, а које на с' ниједним другим језиком у срањењу не споје колико, као са славенског нарјечија српским језиком. Најискуснији Љубословци, који су наши времена штогод писали, јесу само Господин Апендини *) Пиомонез, који се извјесним начином уиуспио у врло дубоку спвар, и шу је добро успијео; после Господин Суровјески Пољак, дивним кораком спуцао је правилно извједивајући своју спражњу врло увјерителним образом; по њему Господин Шафарик Словак, сљедовао је споцама свога Пољака и посведочавао је красне черте Суровјеског још јачим и силнијим доказанијама; али се на ниједан од њи ни је смјео усудиши испочник порекла Славјана још испавне магле у самој њивој првичности копаши, опкуда би се још лакше посљедство у њивим шрудним доказанијама видило и познало, смапрајући језик, дух, природну шпеност и мложину силног овог славенског народа, што је управо моја намјера и моје шежење, су шог њива писања и испраживања или ми врло мало служе, или гошово нимало.

А зашто је по, да се не може доказати ис каквог спарог списашеља? Ово судим, да је највећи узрок. Најспарији повјесници, што су садашњем ученом свјешу познаши били су Грци; а по је довољно свој подсунчаној опширности за увјереније неиспине и не-

*) Смопри, De praestantia et vetustate linguae illyricae. такође, Dell' analogia della lingua degli antichi popoli dell' Asia minore.

неправичности, да се сваки вјерно извјести, да ни је могуће, да штогод великог, штогод славног, и штогод мудрог списано буде, (што би се другог народа и језика пицало) од човека с' овим именом називна. А познији списатељи ни су ништа више о старима народима извједали, него су све оно старо грчко преписивали, и у себи замешено бивше, још су смјешапелније забунили и замреније сплели. Сад тек настаје време, да се штогод извјестније испраживаши и смјелје испитиваши може, и девским *) кораком спунајући понасишно спрочије промисриваши. Како би се могло штогод јасног свјешу написати, и. п. у време Галилеја, кад је западни свјещ сав невешцином покривен био,

збрисала Цензура.

а испочни свјещ неслогом и раздором своји сусједа узбуњен и узнемирен сјемепа науке и просвјештења сјејаши ни је могао: таквим начином зашрпа се сва ученост. И по мислим, да су доспапачни узроци и испина доказанија, зашто је пређашњи свјещ пренебрегао у првобитности видни спвари улазиши. Што се пак сами Грка пице, по би нужно било повјесно доказиваши, да су спари Грци све друге народе *βαρβαροι* називали, да су они све своје сусједе бједили, глобили, злоспавили, презирали и пљенили, а знамо добро, да су учишељи Грцима били Феници (*Φοινικες*). Па куд се део овај славни народ? Ови благи учишељи Грцима куд су се спонили?

Народ *Φοινικες* у добром и пријатном положенију небесног појаса природом нашавши се, у зраку здравом у Азији при средиземном мору испод горе ливанске, наравно у првобитности својој проспи бивши, не показавши се дух свепи над њима, но само дух живошворећи у њима, у врло уском предјелу, су чега принуђен бијаше човек спражиши пошребно за свој ужишак. А природно је по, што више људи у малом предјелу живи, по се више земља радиши мора:

*) Gigantesco; *dev gigante, der Riese.*

ра: пак умложени народ и у малом предјелу нагомилан
 више од земље узима, него што земљи даје, за што у
 брзо од плодне земље поспане несак и со, што не-
 плоднош причињавају, а неплоднош премора човека,
 да се о већем брине и спара. Тако брижан и спара-
 шелан човек спао је по гори одаши: шу виђевши
 звјери спао се мишљу шрудити, како ће ји уловити
 и изјести. Брижним шрудом и заиспа у шражњи свој-
 ој човек успје. А ловљећи човек звјери по гори виђао
 је шакође други племена људи, које виђање принуздо-
 кује, да се његов дух почне више забављати, и његов
 ум љепше изошправати. Почешак свагда к' своме
 концу шежи. Једна мисао другу рађа. Кад је човек
 земљу познао, незадовољан ш' њоме поспане и почне
 мислити како ће по мору и по рјекама пловити и
 бродити, да испита спвари, какве и шу споје и пре-
 бивају, док на конач це нађе начин и с' шим своју
 жељу задовољити. Опуда роди се плавање (nautica).
 Жељом добитка човек осљељен шежи у забораву свог
 бића, гди му и сами крашки животи у опаснош спо-
 ји. Удаљи се он смјело у сиње море од своји спанова
 и од кућа по мушној води базајући, а не могавши
 пуш свој биљежити, да би се по њему на праг вратио,
 и да би к' своме роду дошао; што му пак базање до
 посљедка велике корисни принесе; јер жалосш, која
 га за родом и племеном мори, грозећа опаснош, која
 му се у том базања пуш предешавља, рађа у њему
 јаче и више горећи ревност, да мисли, како ће се
 опеш на мјесто, опкуда се овамо упуштио, мирно
 врашити, на што, брижно спане какве небесне знако-
 ве примјечавати и по њима пуш свој гонити. Успје
 на посљедак и у том. Опуда шако роди се звјездо-
 шпене (astronomia): У том сад и пловлење безо-
 пасно поспане, и човек се усуди у даља мјеста упу-
 шпати, и з' другим народима и језицима мјешати, а
 што мјешање спвори шржење. Ис шржења изроди
 се друга пошреба, која човека премора још силније,
 јаче и мудрије умшвовати, како би један другому
 мисли своје, не идући сам к' ономе, послао, а што је
 писање, или урезивање слова или знакова у какву ко-
 ру дрвеша, или у само дрво, или у камен и у саме
 други распјења лиспове, у које нај прије спане се
 парати и писати каквим од дрвеша, па после и од
 какве

какве руде шиљком за јадну пошребу способним. Тада се роди Таин *) први човек што је права писмена изнашао, и дуго у пошјаји држао. Изнашавши се писмена одма почну занаша, почне ученост, изображеност и просвјешћење, као обична сљедсхва они мучни умсшвовања, шрудова, брига и спарања.

Наравно народ, који се рад на високи спепен и изображења и просвјешћења понеша, пошребу прву осјеша самосиља, пошребу мира и шшине и пошребу знашне среће. Како год једна саћеница, коју вршар у земљу присади, да љупка плода донесе, што изискује, да се спави у добру земљу, даље од други саћеница, да је намјешшена, да слободно вр'ом својим ведро небо бе'запрјеке други глешаши може, и да јој од свију спрана јарко сунце допире; шако ишо равном узроку подлежи изображење сваког народа на овом земаљском шару, који жели и шежи извјешан успјех угњоног свог шруда получиши, гди се после сљедсшвом своји пошмака и красног порода дичи, слави и величава.

Тим начином Феници први народ за изображењем шежећи, почну биваша силни, моћни, и спраовиши другим народима. Осјешивши пак своју снагу почну друге народе к' себи присвојаваша, под себе покораваша и подмешаша. Покорени сурови народ под мудрим владјешешима добије средсхва и он себе изображаваша и ирави рапаве шесаши и глешаши. Грци први сусједи Фениција пошпану и први робови њиови, за шо они од господара своји прије од други народа науку и изображење приме. Како па Грци приме науку и изображење од ма се почну дизаша, и на господаре своје наладаша, и њи разораваша. Нишпа ни је вјечно на свјешу. Грци се у свој намјери прославе, Феницији се распворе разбјегнувши се по шуђим и удаљеним спранама, а спарајући се само за свој дневни ужишак. Ишшина је шо! како се човек мора спараша за свој дневни ужишак, не може он науке плодиши ниши занаше изображаваша, док се шако с' временом ни је сва ученост забацила, и у гущу шаму зашрпала. Али па, да се један изображени, изучени и самосилни народ сав изгуби, да му нишпа друго на свјешу не оспа-

*) По некима Таин, а по некима Кадмос, по свој прилици да ће бити Таин.

спане за спомен, него само сувопарно име у повјесници, по ни је могуће: тај народ мора још сушпешвовати у природи на земљи, но под другим именом: а он заиста и сушпешпвује, и по у данашњим Славјанима. Ово судим сједујућим начином.

Смаптрајући и преспресајући слово по слово, и испишпвајући са свију спрана ову рјеч Феници, шпо су Грци Φοῖνιξ написали, долазим на мисао расуде, знајући па, да Грци у њиовом аспическом нарјечију (Dialecto attica) обраћаше писме π на φ, као шпо и у благовјеснику (εβαγγελισος) чпшамо рјеч Калдејску пасха промјењену у φасха, а шакође у списанијама Исокраса, Демоспена, Туцидједа, Ксенофонпа, Платона, Ариспошела, Ариспофана и. ш. д. свуда обрнушо је π на φ, и. п. ἀσφαραγος мјесто ασπαραγος и. ш. д. шим начином морали су Грци у овој рјечи Φοῖνιξ обрнути π на φ. Сад оно οῖ које они данашњим даном чпшају као наше и, судим: кад би ова рјеч написана била по изговору, не би је они овако несприродно написивали са два писмена себи проспиво-положена у њиовом језику оба гласна, да једно писме изговара; јер човек, кад шпо ново измисли, не може нег проспо измислиши: шoliko писмена мора употребити, колико му је нужно, да ону рјеч изговори која му спреба. Опуда се види, да је ова рјеч од Грка прерушена у изговору (може бити) пошпомака грчки. Кад би ми природним написањем чпшали шу рјеч узевши првобитно писме π мјесто φ, а изговарајући οῖ као српско ој (ξ наравно да је к) нашли би чпшту, праву и красну славенску рјеч појник, која (по српском језику) у мложеспвеном броју промјењује к на ц опшкуда изиђе рјеч појници (Phoenices).

Испу ову именовану рјеч Лапшини, имајући писме f у својој азбуци, писали су са ph, као да су били нешто нањушили, да је ова рјеч грчког злог изговора прерушена била. Опуда, тошово би смјео мислиши, да и Немци учени, дјеспшпвујући шпогод о ученоспи српској, нешто сумњају, да ни су Славјани неки спари народ под којим другим именом врло познати, кад пишу singerische Serbische Nation (појни српски народ). Врло је добро погодио знашии Господи Чоке (Zschokke) Швајцер, кад је о Славја-

нима дјеиштвовао, да Славјани свагда поју, или у пољу радећи, или пушем одећи, или у кући сједећи, (а особито Србин). А заиста право је примјенио проицашелни Господин Грим (Grimm) у свом предговору њемачко-српске писменице, судећи о оволико млогом, гошово по цјелом свјешу разаспршом народу славенском, помисливши човек на његову силу, не може другчије узети, него рећи, да је овај велики народ морао гдигод имаши своју самосталност, гди се овако силно и благодашно умложио био; а овај силни народ морао је и своје науке и своја просвјештења имаши.

Ево незгоде, да се ово гореупоменуто промјењивање писмена и у ф дигди и у српски језик зло увукло, и. п. у рјечи уповаши: говори се по градовима гошово свуда уффаша; али природни човек Србин не могући приши писмо ф у гласу језика, окреће га у в, и говори уваши (hoffen sperare). У Босни пак држао би се онај за великог преспушника шурског закона, који би мјесто мило казао сапун, него мора рећи сафун и. ш. д. Истина оваки промјењивања писмена имају сва грчка нарјечија врло често, шакоће и Њемци промјењују српско г у kt (кп), и. п. нагу пакт; дуt (ш), и. п. људи (Leute) по старом њемачком Ljuti (Gramm. von Ulfilas), и Енглези пак њемачко dafs у that; Gott у God; mache у маке etc.

Ја спупам мало рашчлењиваши ово моје суђење: Повјеснице спаре, које о Феницији преовјодају упомињу, да је нај славији, нај богашији и пржењем нај цвјешнији град био Таржиш. Ни је ли јасно, да је ова рјеч српска, којом Србин означава пржење или прговање од рјечи шрг, шрговаши etc., а који би други народ у првобитности својој знао складнију рјеч даши своме дјелу, него онај, који је шуживио, и коме је она пошребна била? Други град шрговачки после овога Сидона (Sidona), по свој прилици, да је и ово српска рјеч само мало прерушена од Зидина, као што и говори повјесница, да је овај град имао два сазидана приспанишпа. Трећи се град упомиње под именом Тир; заиста и ова рјеч излази много назначење српско, од глагола ширши, шераши verjagen сас-

сасіаг віа: опуда се изродила и рјеч п и р а и или ш и р ј а н и н. Ако ли бацимо поглед на повјесницу свешу, наћи ћемо у пророку Језекиљу, гди упомиње многе градове Фениције, који имена много на славенско или српско значење показују, као: Фуд (може биши) пуш; Луд, чиста српска рјеч од лудоваши; Мосок од мозак; Тобель од шопал или шопли; Јелад, (може биши) мјесто гди су многе или високе јеле биле: по свој прилици да је рјеч Каршаго (град, који је Дидона сазидати дала) промјенуто писме в у к, од славенске рјечи вариши (чекши); у Каршађени пак био је градић, гди је Дидона своју кућу имала, који се звао Вирса (може биши) да долази од вр, вршава, управо и упомиње повјесница, да је тај градић на једном вршуљку био. Познији градови пак: Бофро од бодро; Тараболос, Травопоље; Берисхо, од бери, браши, саборисхо; рјеке пак: Корсеј (Corseus) од глагола кршиши или крзаши, Адон (Adon) од јадан, јад etc. А кад погледамо позорљивим оком грчко и римско баснословије, налазимо врло велико подобије наимановања различни предмјеша српском језику и. п. богиња Семела (Σεμέλα) казује да је земља; Dios, Zeus, Ζηνος рекао би да долази од рјечи зиваши, а Jupiter од униши, ваиши, воиши (призиваши кога на помоћ); Ферсефоа као да је од прси пуне plenis uberibus, ex quo Matmosae nomen adeptae est; Juno, Јуна, Јуница (млада); Плато од бљусши (чуваши), бљуде (чува), опуда роди се благо, богашство etc; Nertunus (бог вода) нешунуши, не пошонуши; Saturnus (бог времена) са шрши, као шшо време све у нишпа сапре, опуд и бог своје име свози; а *κρόνος* од кр'аши; Mars (бог раша) од смрш, мршав, умршвиши. А гди су још речи *Παρνασσος*, парнуши (дубровачко), прнуши, као прнушица (одлеши у висину), високопарный орелъ (у славенском), оро, који високо лепи; опуда гора, која се у вис диже; *Ολυμπος*, доказује Господин Апендини да је дошло од о (около) и лица, а Грци, вели, увукли су љениво писме м усред рјечи по њиовом злом обичају, да од рјечи Олица (или Около лица) учине зло *Ολυμπος*.

Лао-

Лаомедон (*Лаομεδων*) који је Троју звао рекло би се да је од Ливомед, ливао мед, као Медосаш од мед и саш (саће од меда). *Μυσοι*, Мизи, мужи, мужеви (руско мужикъ), муж, мужество, мушко, мушкобана etc. *βηθηνια*, Бишинија, обшаније, обшаша; Бишини названи Спримони од рјеке на којој су живили, спрмо, спрмено, спрменишо etc. Индиским језиком звао се бог Вишњу, а српски и дан данашњи говори се вишњи бого; а Санскрип, ни је ли по Санскрипи; један Њемац писа једну индску позоришну игру под именом *Sacotala* ни је ли и по закон дала; *Zoroaster* славни Љубомудрац индиски, рекло би се да је од зор или взор, и осшар, или ошшар, зоросшар. — *Παλαισυνα* чашајући природно ову рјеч наћи ћемо српско изражење палаисшина. — Како су се ови језици морали смјешати, не би се могло другојачије рјешити, него да је народ, који се поред кога изображавао, или под којим је у роисшву био, од оног и рјечи узимати морао. Спара повјесница за други изображени народ не упомиње него за *Φοινικες* који су грчки учитељи и били, од који су Грци науке и занаше примили; а налазећи се данашњим даном у спаром грчком језику врло много славенски рјечи, ошкуд се јасно види да су *Φοινικες* Славјани били, који су Грцима зановједали, и Грке научили.

Лако се може познати спранска рјеч у једном језику, кад она рјеч, не ма своји производни рјечи, него је самоспална, по онда ни је рођена у оном језику. Тако налазећи корен у славенском језику они рјечи, које су у грчком самоспалне, јавно је, да су Грци те рјечи од Славјана узели, као: *πλεω* (плешем) у српском налази се цјело племе од шога, сплеш, сплешка, плешер, плешење, плешено, плешеница, заплешак, плеш etc. *δυναος* (небо), ураниши, уранак, рано etc. *βασιλευς* (цар) вас или вес, (сав или село) и лев или глав, свију глава или главар; *θεμελιον* (шемељ, основ) шеме шемељшо, ушемељши etc. *τυπω* (бијем) шепаша, шепши, издепаша, издепан, шип, шимпан etc. *πυρ* (огањ) пириши, улириши, распириши, пироваши, пиршествоваши (уналиши у весељу) etc. *σω* (спојим) спао, спојаша, спајаша, спање, спално, поспање,

постанак etc. *κίκλησχω* (зовем) кличем, кликнем, кликнуши, кликшиши, кликшаши, ускрицање, воскликновение etc. *πλεω* (пливам) плим, плем, плиши, пливаши, пливање, плав, сплав, etc. *πιω* (пијем) пијо, пиши, пијаца, пивница, пиво, пијанка, пиће, пијанство, упивање etc. *πρηθω* (горем) пришпиши, пришп, пришпање, напришпење; бридиши, бридим, бридење etc. *ρυεω* (печем) ријем, ријо, риши, ријење, ров, изровиши, подров (подрум); ријека, ријечно, прерѣканіе etc. *σωρεω, σροω* (сперем) спираши; проспираши, проспирање, проспрш, простор, просторно etc. *πολυ* (полно) исполниши, испуниши, наполненіе, etc. *ωθω, ωθεω* (опшем) ошео, ошеши, опимање, опимач etc. Кромје ови овде наведени пун грчки језик овако подобни рјечи славенском језику; а по све показује да су *Φοινίκης* морали биши Славјани. Ако пак узмемо, да су Славјани, пресељавајући се тамо амо по свјету, узимали рјечи од други народа, по они не би могли имаши производни рјечи, него само једну самоспалну рјеч, као *Thür* die Thür, или *Thier* das Thier, пак онда само *thierisch*, а даље не ма. Ако ли узмемо, да су Славјани служили или робовали код други народа, по не би њиови господари од своји слугу рјечи узимали. Руси у Криму, Србљи по Србији, по Босној, по Ерцеговини, и Подгорици, а и сами Грци по Грчкој имају врло много шурски рјечи у свом језику, које су они робујући Турцима од њи научили, а не господарећи њима. Руси говоре башња (шорон или шоран), а баш је (глава), башња (главица), права шурска рјеч; шако башмак (цревља, ципела); собака (пас, псепо). Србљи уопребљавају врло често рјечи: кадар, права арапска рјеч прећег лица времена садашњег кадр (може); сокак (улица) од сик, мложеспвено сикак; мумаказе (усјецало) саспављена рјеч из мум свјећа, и маказ усјецало etc. Грци пак и не знају другојачије рећи него *μυρδαρηνα* (нечисто, упрљано) *σοκακι* (улица); *ουδα* (соба); *μπακτζεу* (врш):

Грци су подражашељи Фениција. Може биши да су се Грци шрудили, доспигнуши праву фенициску мудрост, али непоспојаном природом ума снабђевени, ни су могли никаковим начином доспигнуши. Позна-

та њнова урођена гордост показује, да су врло мало науке окусили били: врло је мала искра просвјештења у њиовом слабоме мозгу боравила. У природи је што; човек малог просвјештења много на себе држи: голи више скачу; па он је горд, варљив, лукав, лажљив, неправедан, немилосрдан, opak, суров, намештозловив, прешегошан, убиспен и крвопијан. Друго је штогод човек великог просвјештења, друга су његова својштва; јер је што друго његово срце: просвјећен је човек са сваким дружељубан, умилан, искрен, скроман, љубородан, дворан, безазлен, безлобан, милоспив и услужљив. Посмопримо само коју рјеч грчку, која показује подражаваће и неразумјеће право своји наславника, и. п. ποιησις (poesia) долази од глагола ποιειν; у грчком језику значи шворим, чиним, дјелам, шако ποιησις шворење, чинење, дјелане, а морало би значипи појање, пјевање; јер за шворење, или чинење, или дјелане могло би се узети свако писање било око складовно, билб му проспо. Српски језик не шпри превода шаквим начином из шућег језика; српски је језик природан, који има своје својштво, опш ког не може по својој глави ни један списашељ опшпушипи, ниши га пак боље зна који поправипи: што је већ спари народ од природе упошребљаваши започео, ваља сваки да чува; иначе је рђав списашељ. Ако шко мисли, да народ српски не зна говориши, него ће шек сад искњига славено - српски научипи, шо се он заиспа врло јако вара. Народ српски зна добро свој језик. У језику је већ писменица. Ни је језик учињен по писменици, него писменица по језику. Проспи Србин, који чипаши не зна, шако је јасан у говору, и шако чипшо зна своје мисли предшавипи, да се с'нај већим краснорјечцем други народа успоредиши може. Код други народа ни је шо. Код други народа, проспи човек, ако не зна чипаши, он не зна гошово ни говориши; опшуда се види, да је Србин у првобипшности својој морао бипи изображен, које се изображење већ уњ уродило, ше му јасности у предшављењу мисли даје, и лакости му у говорењу језика причињава. Српске пјесме, које су прије неколико вјекова сасшављене, имају шако узвишени мисли, да нај већи спари појници шући језика онима подобни мисли не садрже у својим

иисанијама. Ако рекамо, што је природа њи тако снабдјела. Добро! па природа морала би и у другим народима дјеловати као и у Србљима. Ми налазимо данашњим даном учени људи у Њемачкој, у Француској, у Италијанској, у Енглеској, у Русији, у Америци и у Индијама гди природа не дјелује, него данашња гола ученост.

Српски је језик нај слађа спрука свију славенски нарјечија, маперњи, првобитни, нај пунији, нај изразитији и нај природнији, као што је италијански од свију други латински нарјечија; у појану пак може бити да би и италијански језик надвисио.

Ошкуда се родила ова рјеч Србљи? Многи су се приспрасни списашељи шрудили, да докажу, ошкуда ова рјеч Срб, Србин, Србљин, Србаљ долази, пак никако ни су могли управо рјешити, но свагда би нешто сумње шу остављали. Сваки, који је о шом шпогод судио, другојачије доводи. Плиније упомиње један народ под именом *Serbi*, да живи на црном мору, али ништа више о њему ни је знао; док ни је народ један после неколико спољешња под шим именом у римски Илirik дошао, гди га цариградски повјесник Порфиријеш позна, пак му име доводи од Србуља, обућа, коју је тај народ на ноге назувао. Ја држим да је оно доводење нај вјеројашније, јер и данашњим даном сушпелује обућа у Далмацији, у Боки Копорској и у Црној гори, коју Србљи зову цревља (сремски ципела). Рјеч заиста много различна на ону Србуља, ошкуда се производи име цјелог народа шим именом позивна. Србуља шакође значи у српском језику и писмо благородшва, (што Рвати зову племенити лист), које су српски поглавари, цареви и краљеви јунацима давали. Ни је ништа шпрано, ниш би било чудно, ако би Србљи од обуће ше цревља имали своје име, кад су шолки шпари народи од ношње своје добивали своја наречења и наименовања. Познашо нам је из повјеснице, да су шпари Римљани имали јунаке, који су неку спруку чизама (*coturni*) носили и о' шог су били прозвани Копурнарији (*Coturnarii*), и ови су само имали слободу носити ше чизме, јер су принадлежали к' реду благородшва; шако ишо од Славјана други морали су и Србљи нај већи јунаци бити, којима је

допуштено било шу обућу носити, ошкуда су после име Србим као благородац добили.

Оспављајући на спрану шавна времена Филипа и Александра Македонског, презирајући грозна времена Трајанова, када су Славјани римски коњаници бивали, и с' Римљанима прошив Славјана војевашки морали, но бацајући мали поглед на времена ведрога племена Неманића, на времена славног Рурика, Олега и Игора, на времена Васиљевића и Петра великог, који грозну звјерину Карла 12. сашре и задуши, на времена још Јагелонска Владислава и рабра Собјеског, свуд налазим Славјане дивне јуначине, које ни Ашина ни Рим родити ни су могли. Гди оспаје још рабри војвода Реља Крилашица? Гди је Милош Обилић? Гди је Паво Бранковић? Гди је Паво Бакић? Гди је Вук Цапрашовић? Гди је војвода Очаровић? Гди је војвода Дандов? Гди је војвода Радован? Гди је Новаковић? Гди је Момаспирлић? А гди је Бурђе Пешровић? Гди је мадвисујући Ахила огромна јуначина млади Вељко? Гди је снажни Милорадовић? Гди је Милош и његов љупки и вјерни Паспрмац, који вићешки спјег (барјак) војводски у врши скака, и пјесму веселу пјева, на наспунајући смјело на гомиле шурске, грозно ји ломи и шамани вјечна спасења милом опечешкву желећи? Још шуђе перо нишпа о њима не каза. Ах! српско ће перо њи, у српској повјесници кишно украсити, и јуначном попомешкву за спомен и подражање оспавити. Овакови јунака рашна спара времена пуна су била. Оваки су јунаци Србуље заслуживали и у ред благородаца примани, да се доспојно од други племена опликују. Повјесница шућа нишпа о њима не спомиње, ниши дјела њиова уважава. Пропала је шу свака сљед. У заборав шавни бачено је свако славенско јунаштво. Славенска је хвала морила свако шуђе срце: а хвала Славјана ни је друго нег добродјешел њиова, која се у души њиовој ш' њима раћа, коју они за опште добро драговољно на жершвеник спасења мили пошмака своји приносе.

Ошкуда су дошли Србљи у данашњу Србију?

Знање је пишања овог за Србина врло важно, а је задатак овај врло шрудан, но ја мислим, да ћу га моћи разговешно рјешити. Премда списашељи спарш
нишпа

ишпа гопово о овоме предмјету не преповједају; б-
 пеш испражишелном духу и право забавном уму не ќе
 ово рјешење тако пешко паспи, колико би се судити
 смјело. — Иродот, као нај већи земљеписац свога
 вјека, опишао је био далеко описивајући многе наро-
 де земаљског шара од сва чешир краја; па је басно-
 словни предложенија пуним доказанијама кудио и хва-
 лио један или други народ, који се његовом грчком
 срцу више или мање нравно, тако, да се не би смјело
 повјеровати никаквом његовом предложенију, ако би
 оно и вјерно и исповешно било. Још већи недоспа-
 пак налазе данашњи земљеписци, ком се довољно на-
 чудити не могу, да је Иродот тако несмошрив био,
 што ни је описао један народ, који је нај ближи код
 његови Грка живио, и. п. Пајоне (*Παῖονοι*) него му
 шек само име упомиње, а многе је друге удаљене по-
 наситно описао. Иродот пославља Пајоне у да-
 нашњу Србију. Ово наименовање *Παῖονοι* могло би се
 узети, да је рјеч славенска од глагола *п о ј а ш и*; По-
 ј а н и; па да се изродило Пајони премјенивши једна
 самогласно писме на мјесто другог; ако ли узмемо до
 је ова рјеч греческа; шо она долази од глагола *ἐπαινεῖν*
 с л а в и ш и; хвалиши; дакле С л а в ј а н и. И једно
 и друго предложене показује неки с л а в е н с к и народ
 (са свим шим што је Иродот прећушио о њему што-
 год преповједаши), па опшуда би ја смјео мислити о-
 вако: Кад су *Φοινίκης* (Феници; Појници) распера-
 ни од Грка из своје земље бјежаше морали; једна
 часи ови Појника дође с' Кадмом (*Καδμῶς*) из
 Азије у Европу; гди сазида град Тебе (у Тесалији);
 опкуда се и по данашњој Србији распроспру; а друга
 часи Појника пошегне се прек ливанске горе к' Ин-
 дији, и спани се на рјеци Сораб или Сараб (по
 Пшолومهју); која је рјека међу гором Имај и међу
 другом рјеком Гангес: одавде пак по времену дође
 ова часи на црно море; гди је Плиније позна под и-
 меном Срби (*Serbi*). И овде не оспане дуго; но
 пошегне се к' западојугу; и дође у Далмацију около
 330. године по Р. Х. и шу се ушврди. Но, како ни-
 шпа поспојано на свјету ни је, не оспану ни Срби
 шу вјечно, јер Абари за њима дођу и спану шу абати
 њиове куће и спанове, а Срби, не могавши се довољ-
 но одапрети њивој сили и јароспи; избјегну опшуд

у данашњу Србију, гди народа од свога језика маћу.
Ту после под именом Срби познашији свјешу спану
бивати, владани час од сопствени господара и цара,
а час једном и другом шућег језика владјешељу рапски
служећи, гди се многи јунаци изроде, које српско
срце усмено слави и гласно узноси, међу којима као
нај знаменитији благодјешељ рода налази се Душан.

СТЕФАН СИЛНИ ДУШАН.

Стефан Урош син Стефана Дечанског рођен у Призрјену 1311 године, а спути на престол царства српског 1334. Стефан од народа свог из правог милосрдија и шпедрог раздавања милоспиње Душаном 1) буде назван: красно име, које га је дичило у сваком дворном призрјењу, и које је само њему, као милосрдном човеку, добро доликовало. Он, још као младић, велики кнез, у двору код оца свог спојећи, ни једног човека, који би какве милоспи код двора запросио, без добре награде ни је оппустио; **Силни** 2) је пак наречен од своје војске, којом је мудро владао, што је од свију своји војника, посебице узевши, најјачи снагом, највиши спасом и најкраснији лицем био; к'тому погледом најсмјернији, а пријатношћу говора најумилнији 3) човек бијаше пако, да је у срцу сваког свога поданика, колико се унутрашњег призрјења прави пице, толико изванашњег призрјења поглед, узбудио љубов, пошповање и миловање. Својства заиста преизредна и у царству

1) Orbinus. 2) Jolincius. 3) Philippus de Manezii in vita B. Petri Tomasini.

енву природности, и у царству правешвености, која су учинила, да је народ под његовим неуморним владањем врло весело и спокојно живио.

Душан својом шпедром подапљивошћу, својим крајним милосрдијем и својом неуморном ревношћу, што се све ко благоспојању опечеспва свог клонило, заслужује код Србаља заиста први и нај виши спепен цјене и пошповања паче свију прије њега и после њега бивши велможа српски. Србија се заиста и попне под његовим премудрим управљањем на врх правог благоспојања испине среће и бесмрпне славе. А то је нерушима испина, да човек нигда боље за себе не ради, него кад добро за друге ради.

Како је Душан узишао на преспол, и весло прављенија у снажне руке примио, од ма замољен од Бугара, учини ш' њима пријашељспво. Новопоспављени цар и владац бугарски Александер Михаил желећи з' Душаном пијешње у сажуз смјешаши се, поднесе му сеспру своју Јелену за жену, коју Орбин зове Рогозну, но Душан њу не узме, ну ожени се са кћерију Канпакузена државоуправишеља (ministro) грчког. Душан врло моћан и снажан, спраовиш свима околним силама бијаше, јер подупрп с' јаком војском, провиђен с' искусним у војни војводама, разорио би, и даже у корен сашпрео сваког непријашеља, који би се суровом увредом на њега нахлопио, са свим шим, што је његова војска из различни народа. 1) саспављена била, као из
Њема-

1) Orbin. Greg. Cantacuzenus,

Њемаца, Кумана, шурски Христјана, коју је не само он сабрао, но и отац његов Дечански, и дјед му Милушин. Љупки и мудри владјеша свагда је браћен и зашпићен од своје војске, како му драго она измјешана била. Мудра његова повеља свуд добар послух имађаше. Сваки војник мило од свог владоца гледао и добро плаћен, дужност обвезашелу исправно испуњава. А сваки добар владоц има радо, да и сваки нај мањи човек под благим својим владањем добро живи, и да се кадгод са својим племеном красно развесели, барем у празничне и у благе дане, а ша љубезна взаимност чини, да је и срећно царство, и да је честити народ. Више пуца равновјесије се једног царства и држи, кад је народ измјешан.

Душан је за војничешвом врло гледао и много нањ држао, за то је он своје војнике много изображавао, искусно упражњавао, и мудро наспављао, колико у приљежању славне вредности, колико у запну корисног заната: Он је свагда у памети имао, да му је, снажна рука са бришким мачем украшена, нај бољи и нај извјеснији обраниша, а такође и нај поузданији пријаша, што све мило опечештво ода зла чува и брани. Овако испиним и природним у сваком вјеку владјешешким суђењем, више је он своје царство од свог оца, а више је такође од свога дједе распроспратио. Насилни, бједишелни и наспавени начин овде мјеста ни је имао, но мудри закони, које је Душан написао и поданицима правично испуњаваши препоручио, имали су врло добар успјех. Сваком је поданику он љупко допусио, да на миру
ужи-

ужива ону кору љеба, коју је сам (поданик) знојним шрудом мило заслужио. Ни је нигда он глобио свој подложни крошки народ; јер је он добро знао, да шпогод правично од народа изискује, опеш оно ишо ваља на ползу опшну упошребиши, а не, да би, спраспи имајући, своје необуздане жеље пошпуно довољно и загушивао, нек сам са својим племеном добро живи, а народ нек прпи зла и нек пропада. Ни је то била мудра Душанова намјера. Душан је пошповоао и шпедио имање свога поданика, као шпо шврдица своје злапо шпеди. Без ума и силне расуде ни је наложио, да народ шпо учини и уради. Ни је расшочљив био ниши раскошан, па зашо ни је горки шруд радица земљедјелца крадљиво јео, ниши насилно као разбојник опимао, ал ни је ни лукавим начином шео, да народ свој осиромаши, шпо би за опечешшо врло предсудишелно било. То, шпо је од народа узимао, смашрао је свагда као шуће, а да је оно добро народа код њега на ошпаву дашо, су шог он с' шућим добром ни је шео заповједати, ниши располагати по каквој својој неумјереној вољи, којом његово невино срце заражено ни је било.

Душан је гледао љепим и љупким начином ублажиши и ушпашати само немирну главу, која би напрасно скочила звјерски нападаши на његов мирни, шихи и крошки народ, и гди би се суровшшо упошребиши морало, он је великодушијем покоравао њу, и себи склону чинио. Свако бешчусшвено и смупљиво племе он би знаком пријатнељшпва, знаком љупкосши и човечешпва подложну привржешш у мозак и у
срце

срце уливао и усељавао, а дивље би ђуди кра-
сним савјешом и мудрим ко добру обвезанијама
поправљао и превољевао. Војска, коју би он
на покорење и повиновење своји закона употре-
био, била је пуна присхојности, милокрвна
поведењем, милоспива предусрешањем, пријаз-
нена разговором, мирна начином, смерна пред-
сшављењем, добра у срцу, блага у нарави, ис-
кусна у бесједи, скромна у обичају и исврши-
телна у почности препоручени правила садржа-
вања, и шо до шакове мјере, да би од сваког
и нај дивљег народа, љубљена, пошпована,
цјењена, милована, хваљена и узвишавана била.
Заиста много добра чини своме владјешељу и
војска мирне и крошке ђуди и скромног и изо-
браженог чувства срца.

Ово бијаше узрок и нај важније средство,
којим је Душан многе испочне обласпи на себе
привукао. Гошова је сав испок с' ове спране
црног мора до Цариграда под собом држао,
што је од Андроника III. грчког цара сурове
ђуди на Душана напасшвено сунувша, задобио;
неке пак од Јована Кашакузена прими, кад се
овај са Јованом Палеологом (ког Далмашине *)
зову Палкошић) о царшву грчком и о на-
сљедшву прешола испочног борно.

Задобивши Душан велики дјео грчке земље,
распроспрани српско царшво и ушврди владање
своје у Романији, Трацији, Тесалији и Јешолији
до Еубеје (данашњим даном назване Негро-
понш); з' друге спране пак од Саве до Дунава
и рјеке Ибра, горе у Славонији, Рвацкој, И-
спри-

*) Гундул. у Осман.

сприји, Далмацији од Адријашика до Јоническог и Јегејског мора сву суву земљу припјажава, коју гошово сву измјерио и поодио био. *) Ове силне обласпи, које су пређе под различним дивљим и поквареним владјешељима чамиле, сад к' проспраном српском царспву приспављене буду, гди пишина, покој, пријашносш, дивоша, милина и благочиносп преспшол свој имађау. Чудесне разлике многоспручни закона породе спрашне раздоре, који су цјелом човечеспву грозили. Народ овај пређе суровом и развраћеним нравима вожду сљедовавши, на неваљалспва без узде по нерасудном свјеспи предспављењу зачне ходиши, и шо Душану врло много шрудна посла зада. Да би се пак грозни раздори и разорна неслога ушпшала, а да би се сурови народ на добро одредјелење човеческог порода на земљи оправно, попробовало је времена и великог умешспва, па још онолико красно угладиши и уљепшаши, колико је други свој српски народ углађен и уљепшан био, шешко је било шек и помислиши, да ће се моћи, а камо ли управо и срећно успјеши: но Душан као и сваки други богодухновени ошац народа, шшо је год самјерио, свуда је и прекасно успјео био. Он сваку благородну, душевну, правилну и пошпену расуду на шо упошреби, да и овај задобивени сурови народ изобрази. Он к' шоме дјелу неуморно и неопложно сљедоваше, које се испино једном мудрому оцу ошечеспва и спшоји. Његово сопспвено изобраење, неушрудна радиносш, про-

зри-

*) Laonic. Orbinus. Ritte. in M. S,

зришелни позор, горећа жеља и дјејашелна ревност довољно му средшва и способа подаду, да овај новопокорени, шавни и пуки народ преобрази, и украсни, милокрвни, безлобни, безазлени, ошворени, проворни и сјајни народ прешвори, који би пречиспивши се и пречинивши се ползе и користи доносиши могао цјелом човечешву под јарким и нелицезришелним сунцем живућему. Истина! само човек великог духа као Душан још опкољен право изображеним друшшвом у овако огромном предпријатију жељени успјех имаши може. Душан мудрошћу у сваком дјелу ко срећном концу лебдећи успјева свагда по невиној вољи и чистој жељи.

Оволике земље посједући Душан, назове себе царем римским, славенским и албанским. 1) Кад је пришој прилици он царски вјенац на главу сшавио, благослови му га Паппријара Јованикије; 2) шад избере и посшави сшарјешине по новодобишим земљама, чешши и санове посвуда уздигне, училишца заведења уреди, гди се започне преподаваши благонаравије, смирености, љубопримштво, ушшивости, складности, добродјешел, присшојности, човечности и мужештво, и од сваки други сшрука науке, које ко изобразишелном човечешком живошу неопшмјено нужне бивају. У шај исти дан, кад он на прешолу сине, и кад мудру главу поносишим српским вјенцем украси, окруни и свог малог јединца сина Уроша, још мило чедо у кољевци бивша, да и он после оца подобно сунцу српском народу свјешли, и само свој љупки

род

1) Cantac. 2) Jolincius.

род брижно да брани, и назове га Краљем и владјешељем Србије. 1) Тим случајем поспави Глигорија Голубију Дубровчанина каснаром, а Николу Бућу (шакође Дубровчанина) поспави првоодећником (protovestiario), и многе друге чинове царсшву једном пошребне овом приликом одреди; још у том усшанови и војени ред (ordine militare), који назове спуб свешог Стефана 2) (Columna Sancti Stephani), и ш' њим од ма украси нај ошмјенија лица, која се при двору у чину налазила, обдари пак шим и разумне кнезове, посланике и војне полковнике, који су при овој слави присушсшвовали, и који су се у прошасшом рашу ошликовали мудрошћу и силном раброшћу.

Овако умешшво, овака разумносш, овако мудро уређење и овако посшојако усшановлење попне силног Душана на високи спепен ушјехе, а Србију на нај узносишији спепен славе. Грци, ревњиве мисли и завидљива срца, несшним оком не моглоше шрпиши ни гледаши ни ушјеху Душана, ниши славу Србије. Неушрудима радња напрасне злоће грчке шражаше средспва, којим би великољепносш српску пошавнила, и не само упошребивши, као силни и спшални спсоб, писање прошив сјајне Србије, и мужеспвена, великодушна и српском свјешу љупка Душана, но и грозну силу оружија обрашивши, шек само, да би се њиова зла, безакона и дивља намјера испунила. Блудна мисао грчка лупша по предјелима, гди је зло сопспвено прождире. Лукавспво научи сваког разврашног к'
су-

1) Lucarius. 2) Lucarius.

сујешним и сопственоу користи угрожавајућим, удим средствима прибјегнуши. Сва проспрана Европа Грцима сваке помоћи одрекла бише. Сад у шкрипу и као у кверга сшиснуши спешаше као враг, кад је видео Адама и Еву, гди весели по рају одају. Ради пак зла ослободиши се, што јим је црна и порочна мисао на врап навукла, нај ближу у шом спрану привапавши, поише з' богашством, и з' даровима у Азију, не би ли шу руку помоћи каквим шаквим начином испросиши могли, који би се ш' њима сајузили и њиову дивљу жељу испуњали, да сва дјела грозна умисливша шоржештвено изврше. — Очевидна лудост једног човека више пуша у свом засљепљеном шежењу успје, која позније или самом себи, или својим попомцима грозни зала принесе. Тако и Грк Андроник Цар опшрави у Азију посланике, да који азијански народ прошив Србије узбуне. И заиста кивно зло сад почиње своја кола у просвјећену Европу увозиши, да дјела бешчине смешње попишени мирна и благополучна предјела. Посланици грчки наиђу на неизображени, дивљи, спрасни и похошљиви народ, који, сљедећи своје грубом и бешчуственом шежењу јуродног зла пошезања и несвјесне навале, при првом спомену, да се сајуз с' овима свеже, у пуш позволи. Тврди сајуз склопе зла срца: почну се нагло спремаши зли сајузици, да бјесно и јаросно српске обласши нападају. Урече се време поласка, одреди се дан напрасног нападења, начине се мосшови, успроје се бродови, да се јаркови пређу и море преброди. У Трацији се сповар војске упиљи. Сабраном војском сајузици

ници у скупу шеку. Варљива надежда неразложном мишљу неваљалсхва предузимна слуши. Напрасном јарошћу срце се нечусшвено једе, што брже неизвјесна свршешка желећи: сајузници у Трацију ише; ишпа нога напрасно и приспје, гди запрјека предјел не полаже.

Мудри закони Душанови Трацијом праведно владаше. Велики војвода и снажни владац посшављени именов У г љ е ш а 1) држаше мирни народ српски ишпином мудрошћу и савјесно природним управљањем, као што му је извјесно право царсхва налагало. Славни Угљеша, муж сшановиш, чесшан, скроман, разбориш, савјесшан, благоираван и благе ћуди, к' шому искусан у војническом чину, смјел у предпријашију, ошважан и гди опасосш крашком свом живошу грози, само да спасе своје љупко ошечесшво и свом цару вјераи да ошшане, шежењем изумљено одаш, свагда гошов на обрану ошечесшва и рода наће се, па прошивну и напасшвену сшрану руши, сашире и шамани. Чувши он на опрезу спојећи да Турци и Грци сложни сајузници на Србију јарно леше, а, ошврашиши од ње зло, желећи, подигне у ишосши све граничарске војнике од Романије, Мацедоније и Трације, који су његове заповједи послух чесшвовали, па се живо опре оној грозној и суровој налози грубог сајузническог народа. Бој храбро предузме, бишву ошшпро пошера и срећно непријашеље побједи и сашпре, 2) да ошш Србија у свом првом цвјешу и узвишеној Слави ошшане, проводећи благе дне, поклон, ишшедрога сазда

1) Браи краља Вукашина. 2) Orbinus.

дашеља. Турци и Грци заједно шу у корен побијени сву своју јаросп и грозно немилосрдије под ногу своји побједишеља мучно избљују, Побједоносна снажна Србија по шом у спари свој мир и покој врашивши се бере красне плодове свију своји важи шрудова. Андроник лукави Грк, вићевши опаку своју судбину, мир запрочи у Душана, који му шакође великодушно поклоњен буде, још к' шому желећи у сајуз з' Душаном спупиши, Срђеи један главни војвода српски послан на шо опредјелење, склопи га и упврди. *)

Но злоћа садржи у себи неку ману, која је као сврдо врши, па на пшину мрзећи узмућује срце и чувиво, те сваки предузимај замршује. Неизвјесна освеша злосрећном чувиву свагда на пуп излази, и као огледало представља се немиром духу. Тако јадни и злоће пупни Грци, не могавши се убијени и препрвени од Србаља, још од силне шпеше опоравиши, да се Душану на ново као непријатељи и одринуши врази јавно покажу, шо она увребавши прилику по шајно Маћарима немир у чувиво сунуши не пропусти, да они Душана бједе и ломе, не би ли му они како главе дошли. Маћари недосетљиви шу грчка лукавсшва заиспа приклоне уво удој грчкој жељи, па Душану без узрока објаве раш, не знајући, да снажни Србин, кад родно опечесшво своје брани, подузме дјело свесрдно, и све запрјеке ревносно разваљује, пуп у широко крчи, радећи приљежно њиву благочеспија и среће. Објављени раш (1335 год.)

*) Cantao.

год.) сљедство своје има. Мађари преко рјеке Саве пређу, у Србију јаросно пробију и на избрану војску Душанову нападну, опваживши се бишву озбиљски предузети и са снажним и искусним војницима подувашиши се. Развини спјези на вјетру се вију, као и облаци, бришка се оружија блиспају, спрјеле се напрежу, а из штипова искре огњене искачу. Ну Душанова војска, која се само за своје опечество бори, подузима крајну силу и снагу, крв праведну пролиши за добро своји попомака не жалећи, омрси сљедством побједи мађарском крвљу масну и гнојну земљу српску. Тужан Карол мађарског Краљевства корман у својим слабачким рукама држећи поносним спицом принуђен с' оно мало живи своји војника у своју земљу враши се *), гди за будућу своју срећу и благоси дубок мир изабере, којим после и наслађава се до 1340, докле га и кивна смрпн у црну земљу пешко не спраши.

Мирољубиви Душан и складна Србија не могу у покоју славиши божеспивене дане, крашке и непоспојане свјешке среће; јер подмукла зависп, коју несвјесни враг разапине, не зна пошповати, што је полезно свјешу, а угодно божеспивеном сушпеству. Турци у Азији комешају се и на Србију справљају се, Душану бригу задају, а немили пруд народу српском; но Душан и по зло опврашиши полази, војску снажну води, своје добро чува. То чувши Лудвиг Карол мађарски краљ, а губинак своји земљака пређашњег рапа жалећи, пође на границу

*) Cantacuzenus.

ницу српску с' много јаком војском, с' врло малом чести, пређе преко Саве и на Душанову војску јарно нападне. Душан већ у Трацији Турке ваљајући, ни је шу прошиву Мађара биши могао, а не надајући се од њи коликоме злу, колико је после искушти могао, остави само једног војводу с' врло мало војске, да се пој силној упорно ополчи, а не могавши јој досадиши, заповједи (Душан), сву шуму око Ломице и Рудника посећи, и Мађаре у пјесњар увући, па са спреане ји мало по мало ломити, док се сам из испока не враши. Тако Србљи учине: не кшедну они у слободном пољу оппорни бој предузети; но извјешом бјекства повуку се неке чете у шуму, а неке са спреане Мађаре бијући, крвно дјело од њи почине. Мађари у бједној муци нашавши се, од ма пошљу посланике ко главном заповједнику војске Душанове, да се о миру договарају. Заповједник на по саизволи, опредјели уговорнике, и наручи јим, да се мир усрочи. Сљедујућа чешир члана *) мира Лудвиг предложи: 1.) Да Душан римску вјеру прими, — — — — — 2.) Да област, која име носи, Земља Цара Стефана, под мађарску круну подлегне. То Душану никаковим начином рачун подносио ни је, да изображену земљу успуши без узрока. 3.) Да врховно право мађарски краљева припозна, и вјерност и покорност објећа. То би Душану врло несносно било, да, цар могућан бивши, сад се у роба претвори, и

*) Orbinus. Jolincius.

живот свој подвргне, још онај, који се свуд по успи славенског рода слави и хвали. а 4) Да сина свог малог Уроша њему у залогу даде за знак мира и правог чувања овог уговора. Чудно испезање! прије би се Душан волио лишиши — — — царсва, него свог јединца сина свом непријатељу у руке предати. Ова чепири члана уређена буду, по не пописана *); кад би уговорници колико занешени били да ји попишу, Душан би ји извршиши морао. Уговорници не бивши пуномоћници без свог пописа узму оне чланове и донесу Душану, а Лудовик премешне своју војску преко Саве оставивши у Београду **) велику силу војске пропав Србаља, ако би Србљи, срећно свршивши рат на испоку, зачели на ново њи гонити из свог опечесва, да би они упупи гошову војску имали ш' њима се подуватиши и њима се опрјени. Чувши то Душан, заповједи, да се попале и посјеку шуме око Београда, да не би Мађари могли имаши овде задржавања или прибјежишпа мјеста, а будући, да му на испоку већа опасности грозаше, по је тамо свом силом пежити морао. Амурсије смирски кнез са великом силом наклопио се био, и почео једног по једног од мањи владаца ломити, обарати и пода се поснављати, тим нужда Душана приволе, да што прије овог азијанског врага с' пупа уклони, или умири, или ако могбуде, да га са позорја овог свјетна искорени. Душан је врло добро чувшовао, да

*) Orbinus. Jolincius.

**) Orbinus.

да ће овај пакосни враг данас и супра једног по једног мањи владаца гушајући, по сљедству времена, цјелој Европи спра задавати, и законе приписивати; с' тога он сва средства употреби и њега из Европе за овај пут испера.

Душан изгнавши Турчина кнеза смирског из свој земаља, поврати се дома, и покрене сад опет своја оружија против Лудовика Мађарског на обали рјеке Саве; но ни у тај пар ништа се намешодоспојног шу не догоди; јер се је наново морао врапати у Мацедонију и Романију. Узрок је тога био Канпакузен, који са Урканом поглаваром шурским учини сајуз, како Душан из приморски земаља своју снажну силу изведе, од ма они заједно на његову област да нападну, и да је задобију. То и не промаши Канпакузен, ползовавши се приликом, кад је Душан на Мађаре пошао. На то повуче он своју војску (сајузническу) у Мацедонију, утврди свој стан у оближњоспи Салошића, међу вароши том, и језером Болба (данашњим даном Бешик). Душан добије извјестије, да се Канпакузен с' Турцима сајузио, и да је већ шездесет војени шурски бродова прибродило на крај полуострова код свете горе (Адоз) међу овом гором и Палином (која се у спара времена звала Попидеа, па после Касандра), гди се и данашњим даном развалине виде, близу Касандре нове, код спаре разорене вароши Зарила, и већ Турци почели опустошавати мјеста, и себи пут јарном дивљачеспи крчипи *), од ма прави ревнишељ опечества (Душан) у наглој брзоћи приспје овим својим главним непријате-

*) Hammer Vol. I. e Cantac.

љима на сусрет, упорно опшвори бој, и у ко-
рен сапре непријашеље, са свим пим, што су
непријашељи многе пешаке имали, а Душан
многе коњанике, а мјесто је бишве у шуми
било, гди се коњаници по њивој вредности и
умешиву ни су могли владати, опет побједо-
носац јави се Душан. Много непријашеља пу
побијени ошпане, а много живи пак повапају
Србљи, неки су пакође у шуми живиш свој
спасли у тај ма, а супра дан су се шек вра-
тили у Азију са своја само два брода оставша,
што Србљи ни су могли запалиши. *) Кан-
пакузен видивши зао свој час, и не усовјето-
вавши се њим, него још гордошћу падувен у-
поран Душану споји. Сажалишелном милош-
ћу побједоносац Душан дурна Канпакузена
шпедрим миром нуди. Закона не ма упор-
ност: Канпакузен милости одриче. Наравно,
на упорност наспунајући борни човек, оспрви
се и под собом злошвора мрви, пако Душа-
нова војска више пуша шоржеспивеним вјенцем
мудру главу увивша, вруће подузме дјело, и
спрашно Грке побије, да поваљапа, у масној
крви огрезнуша грчка шјелеса под ногама своји
побједишеља сву увреду неваљалог срца свог
избљувати морадоше. Тим начином Душан до
Цариграда дође, гди Палкошић и Калисп Па-
пријара пред њега изићу и за опрошпај замо-
ле. Душаново великодушије учини по врашви-
ши се побједоносац у мило своје опечеспиво.

Када

* Hammer. tom. I.

Када Лудовик мађарски 1350. у Неаполитанску пође, шад и Душан објави рат Стефану бану босанскоме, који се з' Грцима при последњој бишви у сајузу држао. Стефан радо прими по, но слабачак показавши се, Душан освоји све земље банове, и допре до самог Требиња; овуда пак скупивши још војске до 50. тисућа пође и даље, и заузме Хелм, Имену и Нови. У том рату присушествовали су и Мљечани (Veneziani) и Дубровчани (Ragusei). Све ове банове сајузнике Душан побједи, и ш' њима после о слободи своје трговине уговори. Још вели Орбин (Orbinus) да је Душан ова два члана бану прописао. 1) Да босански бан Душановом сину младом Урошу своју кћер Јелисавешу испом рођењу, за жену објећа. 2) Да сва област Хелма, која је друкчије пореклу Душановом припадала, њему бан насвагда уступи. Покорени бан Душану од овог ништа не дозволи: тако Душан својим обичним великодушијем помилујега и поклони му све, а увреди опрости. Душан упутивши се к' приморју допре до Копора, одакле Николу Бућу свог првоодећника пошље Јовану краљу францускоме, да младом Урошу сину од њега кћер за жену испроси. *) Овај краљ — — — — — не ускпе дапи, да се та красна свеза учини, тако Бућа врапи се узалуд на праг. Душан после вјери свог сина краља Уроша са кћерију кнеза Влашког 1351. године, но будући, да су обоје млади били, и не могавши по правилу испочне

*) Orbinus.

почне цркве у брак спупипи, одложи се ова сјајна свеза до 1355 године.

После толики крвави рапова, што су Грци пропив Душана предузимали, нападавши сами, или у сајузу з' другим којим европејским или азијатским народом, па гошова свагда са великим губишком одбијени и разорени, па још из слабог мозга избаципи мрзост и зловољије, што су пропив Србаља у дивљем свом срцу ранили, не могавши, учини Канпакузен нов сајуз са Урканоу Турчином, давши Урканоу дивљем спарцу од 60 година кћер своју од 16 год. за жену, да би шим начином у њему великог себи пријатеља добио, и тако европејским прочим силама лакше да би досађивао. То учини 1346 године *), пак онда почне, не само друге околне силе глобипи, и бједиши, него и своје сопствене. 1352. узбуни Канпакузен свог новодобипног зета Уркана на Душана, који од ма бој предузме, но Уркан имајући свађе и неслоге међу својим домаћима у Азији, тек што бишву започне уцуп побјегне с' поља **) и опиде ушриуши огањ, који му се у кући појавио био. Истина! опет весео Душан јуначки поржеспвује и од овог зла случаја ослобођен, али се већ више добру хриспјанског рода ни је надао, док је Канпакузен шврду свезу са грозним азијатским врагом склопио, пак је од ма Душан зачео призивати народе и кнезове, савјешујући, да се ш' њиме у сајузу држе, и шако крјепку препону да

*) Hammer tom. I.

**) Villanus.

да бјеснилу Канпакузеновом положи. У дјелу учине Мљечани са Душаном сајуз, такође и бан босански Стефан, а к' тому још и многа слободна мјеста Далмације, као Трогир, Шибеник, Книн, и Скрадин. Године 1354. узбуну се Канпакузен са сином својим Матејом с' помоћу још свог зеша Уркана прошив Јована Палеолога, који је имао такође борити се о круни грчкој, бивши зеп Канпакузенов. Ова буна, која је у свом почетку као неважно прерицање била, распали се пињајући мало по мало толико, да са прошицањем времена велико опустошење створи. Често мала искра велики пожар учини. Не могавши Палеолог те буне ушаложити, замоли Душана, да му са својим сајузницима у помоћ припече, јер је Уркан већ свог сина Сулеимана с' војском у Трацију послао, гди ће свима њима зла причинити моћи, ако зарана не узму за себе спасителна средства употребљавати. Душан оваковој молби зачућен, а желећи свако зло од своје куће далеко вргнути, попече без душе, и дође са осамдесет писућа изабране војске у Трацију пред Сулеимана, гди дошавши у селу **Б а в о л у** од неизљечиме грознице спопадну*)

издане 20-га Декемвр. 1356 год. још не свршивши 45-ту годину живота свог, ниши ошкловивши убишочно зло, које му је кашње попомцима предсудително било. Тјело умершега предивна Душана са многим украшењем и с' великом славом, а при том са нај већом жалосни

бу-

Nicéph. Gregoras lib. 9.

буде донешено у цркву светог Аранђела, коју је он у Призрену учиниши дао, и шу у ладну земљу погребено. Сулеиман пак у тај ма извезе у рјеку Марицу (која се пређе Еброс, ваљда Ибар? звала) десет писућа коњаника Турака, у друштву са другим Грцима, који на војску Палеолога и Душана нападну, и све побију, мјеста и села сва по Трацији и Бугарској поробе и поплене, и тако поваљају, да ни једног ни је остало цјела од грозне шурске и грчке руке. Кад су се Турци шу зла проводећи насипили били, враће се у Азију напруг.*)

У Душану онако снажном јунаку разборити мисли рапоборства изгуби сва хришћанска слобода великог обранишеља и шпедрог заштитника, а Турци и Грци ослободе се од најопаснијег и најспраовишијег свог угрозишеља. Ни један сљедственик Душанов не имајући подобно припрјечни средства, да злу закраши, Турци себи ошворе пуш кашње у Србију, Бугарску, Грчку, Влашку, Русију, Мађарску, Славонију, Рвацку, Крањску, Шширију, и даже до самог Беча допру, и њему се јако загрозе.

Душан све своје владање и имање остави свом сину Урошу, на посљедњем концу свог живота заклињајући сву придворну господу, која се онда код њега десила, у чиновној служби, да јим син његов нејаки Урош на завјешу и препоруци остане. Њеки повјесници оће, да је имао Душан и једну кћер именом Руменка**), коју је за сина Канпакузенова Михаила удао био.

Ду-

*) Hammer.

**) Cantac. (Канпакузен назива је Русна).

Душан је дао сазидаати много цркви и обишељи, не само по Србији, и по земљама, које су њему подложне биле, но и по Јерусалиму. Из међу многи обишељи нај више украси цркву Јерусалимску свештог Аранђела Михаила. По свештој гори особито украсио је Вилиндар и давао је самцима (калуђерима) за вјековјечни ужишак много добара. Изливао је пак на сиромаше добротинства на добротинства. Његова Србуља (diploma) гласила је: Стефан божјиом милошћу Романије, Славоније и Албаније Цар (imperator). Ова је Србуља писана у Дубровнику 1346. године. 1)

Душан је гледао са сваким околним владоцем у миру и љубови живити. Он ни на кога без узрока напао ни је. У Србији било је много спрука закона и вјероисповједања. — — —

Душан је све немирне Грчке свјештенике из Царства прогнано. — — —

Наравно, да се приписује злој управи, кад народ у сред мира и обилија пррпи бједе, пуге, гонења и други недостатака. Но свако правило има своји изјашаја. — — —

— — — Ово чује Калист патријара, па баца проклетство на Србију. Овим пак раздором свјештеника узбуњени Папа Климента XII. пошље 1342. Илију Зараку копорца црковног врховногледника (Archiepiscopus) Дубровачког са Антонијем врховногледником Драчким (Dugazzo) и с' Вратоломијем владиком Трогирским (Traù) у Албанију и у Трацију, 2) да тамо народ мире; а

1) Orbinus.

2) Vading. idem Raynald.

(може биши) најважнија памјера бијаше, да гледе шу западње вјероисповједање распроспираши.

Душан — — — — — ни је ове људе к' себи примао, ниши се ш' њима списивао, ал јим је допустио, да иду мириши узвјерене свјештенике, не ма рећи биши Цар каквог му драго вјероисповједања народу, само нек је народ миран, и само законима грађанским нек је покорап исправно службу царска испуњавајући. Пустивши Душан ове људе, који су по краинама пошли и умиривали народе, био је много цјењен и поштован. Многи повјесници говоре, да се је он с' папом разговарао о промјени вјере и богочеснивовања, које ни је било истина. 1) Душан се је знао господствено поднеши у случају ови посланика, доволивши јим по краинама своје земље одаши, па Грци с' пог су и сумљали, да се он с' папом разговарао; а к' по му још исперани бивши Грци из Србије, још су више Душана осудили по својим злим мислима. Душан мрзећи на неваљале људе, рекли Грци, он на закон мрзи.

У двору Душанову било је чиновника од различни вјероисповједања, јер је он само разумне и просвећене људе радо узимао и цјенио. За по се и з' Дубровчанима добро пазио и њи ода зла је бранио. Он пише један пуп Дубровчанима, да му пошљу дванаест учени људи, да ови распроспиру науку и просвештење по Србији и по цјелој својој обласпи. Дубровча-

1) Orbatus.

ни људи од високе пада науке, а малене државне силе, кад би које прошивно царство на њи ударило, шрудили су се науком, умозрје-нијем, и лукавством или дигди с' новцима искупиши и од зла ослободиши, па пошребу чувству-јући учени људи у држави, опшишу Душану, да ни су у спању за сада по искању красну његову жељу задовољши, јер посљедња куга, која зачала по држави њивој немило грозиши, опргне јим много знамениши и важни људи ша-ко, да му сад само при човека шиљу. Душан узвишеног умешива, благоразуман и пред-видљив, узме од своји придворника и од нај-виши племена у Србији двадесет дјеце, па по-шље ји у Дубровник на науку 1), да ова Срп-чад, покупивши и побравши зрјели плод му-дре и шврде науке, с' временом у мило опе-честиво враше се, и шу радино, благодјетелно и човекољубно подаре благородне мисли својим предрагим земљацима. То је добро овог свје-та нај веће, што само разумни човек учини-ши зна! Овако основно добро на свјешу служи попомцима за огледало, гди се узбудни образ сопствене и правне изредности предшавља. Душан благодаран Дубровчанима на дару оспав-ши, пошље скупштини њивог вјећа врло ље-пи књига, које је покуповао за врло драге нов-це. 1351. дође Душан са својом женом Еле-ном и са својим сином Урошем и са многим придворницима у Дубровник. Ту дошав ушвр-ди уговоре шрговине 2) своје, која и једну и дру-

1) Notizie della Storia e letteratura de, Ragusei, tom. II. pag. 409. 2) Notizie della Stor. ibidem.

другу државу оживљавала и корисни неоцјени-
ме приносила. Тим начином пооди он и све
цркве, које такође врло богато обдари. До-
бра чини само човек добра срца и добра пове-
дења. А што више човек добара око себе рас-
проспире, која из сопствени сила и из сопстве-
ни добродјетели произлазе, то му више распи
у употреби задовољства и допадања, што дру-
га земаљска весеља даши не могу, а шим се
успјеха нигда прије у души не пробуди, да у
шај ма не предскаже прво и нај веће весеље па-
че свију весеља.

Будући да су у књигоиздавању код нас Скупшине њи засад нај знаменишије Персоне, чрез које се Књиге наше у народ најлакше распро-
спирањавају, и сшим ревноспи Списашеља и Издашеља умложавају; запо ји ми овде у Свесла-
ви је из благодарноспи роду науглед спављамо,
у надежди, да ће њиова Имена позно Пошом-
спиво с радошћу спомињајући рећи: И ови
су на жершвеник славе Србаља шруд-
не даре своје приносили, Роду сво-
ме добра желећи.

У АРАДУ Благородни Госнодин Николај ош Продано-
вић, Елишроп С. С. Апосшоло Петра и Павла.

— БАЈИ Високоучени Г. Живко Пекаровић, II. Класе
Учишељ.

— БЕОГРАДУ Србском Родољубиви Г. Георг Милу-
шчиновић Черногорац.

— БЕЛИКОМ БЕЧКЕРЕКУ Високоучени Г. Димитри
Димитријевић, Заклеши Дијурниста.

— ДИЊАШУ Благоразумни Г. Конспаншин Јеринић
Учишељ.

— КАРЛОВЦИ Родољубиви Г. Николај Милушчино-
вић Грађанин.

— КАРЛШТАДТУ Пречеспњејши Г. Севасшан И-
лић, Прошодјакон и Учишељ Клирика,
Родољубиви Г. Михаил Медаковић Трговац.

— КОПРИВНИЦИ Благоразумни Г. Спеф. Марковић.

- У МУХАЧУ Благоразуми Г. Теодор Оджић Учишељ.
— НОВОМ-БЕЧЕЈУ Родољубиви Г. Лукијан Кисић.
— НОВОМ САДУ Чеспњејши Г. Григори Андрејевић
Дјакон и Учишељ, при Цркви свјатих шрех
Јерархов.
— — Родољубиви Г. Павел Јанковић Типограф.
— — Родољубиви Г. Георг Кирјаковић Трговац.
— ПАНЧЕВУ Родољубиви Г. Димитри Сшаними-
ровић.
— ПЕТРИЊИ Родољубиви Г. Васили Вуковић.
— СРБСКОМ БЕЧЕЈУ Родољубиви Г. Васили Попо-
вић Трговац.
— СТАПАНУ Родољубиви Г. Николај Јоанновић Кро-
јач.
-

Господа која се на сваку од сад излазећу Књигу Србску
и ренумерирају.

П А Н Ч Е В О.

Пречеспњејши Господин Конспаншин Арсе-
нијевић, Прошопресвишер Панчевачки, и честн. Кон-
зиспориума Присједашељ.

Чеспњејши Господин Теодор Живковић Па-
рох Панчевачки.

Родољубиви Господар Георги Варсан Трговац.

Родољубиви Господар Јеврем Барнџ Трговац.

Родољубиви Господар Василије Канџ Трговац.

Родољубиви Господар Павел Вуић. Трговац.

6.

Н О В И С А Д.

Родољубиви Господин Павел Јанковић Типо-
граф и Шшамнар Ново - Садски, од сваког изданија
5. Егземплара. 5.

О С Е К.

Благородни и Високоуч. Г. Пешар Јоанновић,
Велики Ношар, и Вировишничке Вармеђе Ассесор.

Благо-

Благородни и Високоуч. Г. Васили Ашанаевић, Доктор Медицине и Физик Варошки.

Благородни и Високоуч. Г. Стефан Булаш Фиш-кал, и сл. Виров. Вармеђе Ассесор.

Високоучени Г. Јоани Јанковић Професор,
3. Егземплара. 7.

Господар Јоани Кнежевић Трговац.

С Е Н Т А Н Д Р Е Ј А.

Благородни Господин Лазар Нешко, Господар
опш Липманова, за Сина свог Јулиуса.

Г. Г. Пренумеранци на прву свезку Све-
славија.

Високопречеспњејши Г. Мојсеј Манујловић, Об-
шчезишелнаго Монастира Ходоша Архимандрит, Е-
пархији Арадскија Администратор, и Славних Коми-
ташов: Арада, Чанада, Темеша, Бихара Табули Су-
дејскија присједашељ.

Пречеспњејши, Г. Георги Пешровић, Прошопрезви-
шер Спар. Арадски, и Чеспњејшег Конс. Епархиална-
го, јакоже и Славнаго Комиташа Чанадског Табули
Судејскија присједашељ.

Благоговјејни Г. Лазар Адамовић, Парох Семлечки,
Чеспњејшег Конс. Арадског, јакоже и Слав. Комита-
ша Чанадског Табули Судејскија присједашељ.

Благоговјејни Г. Васили Георгијевић, Парох Арад-
ски, и Чеспњејшег Конс. Епархиалнаго присједашељ.

Благоговјејни Г. Димитри Авраамовић, Церкве
С. С. Апостола Петра и Павла Церемонијални Дја-
кон, и Первија Класи Школи Сербскија Дјето На-
ставник.

Високородни Г. Савва од Тјукели, Јего Цесаро
Краљ. и Апостол. Величества Тајни Совјетник, Злаш-
нија

и а Надпешници Гавалер, Доктор права, Господар од Визеша и Кевермеша, Славних Комишанов Арада, Чанада, Ченграда, Тороншала, Темеша, Бихара и проч. Табули Судајскија присједатељ, и Гешинскога Ученог Содружешва Член.

Благородни и Високоучени Г. Васили Пешровић, Привил. Вароши Спар. Арадскија Биров.

Високоучени Г. Лазар Миаловић, Адвокат и Привилегиранога Магистраша Арадског Ношари.

Високоучени Г. Георги Секулић, Прив. Магистр. Арадског Сенашор.

Благородни Г. Георги Мишповић, Прив. Магистр. Арадског Сенашор, и Полицај Капешан.

Господин Емануил Нан, Привил. Вароши Арадск Сенашор.

Господар Алекса Радивојевић Трговац.

Благородни Господин Николај ош Продановић Ешишор.

Господин Димитри Аарон Алексић, Слав. Комишанша Арадског Писар.

Благоговјени Г. Георги Авраамовић, Парох Мало Сеиш - Миклошки.

Господар Марко Бабић, Трговац Спар. Арадски.

Господар Павел Димитријевић Дрво продавац.

Господар Пешар Маринковић, Дрво продавац.

Господар Димитри Спанковић, Дрво продавац.

Господар Коншаншин Спанковић, Дрвопродовац

Александер Михајливућ Кремен.

20.

Б А В А Н И Ш Т Е.

Господар Васо Голубовић, Трговац и велики љубитељ Књижешва.

Б А Ј А.

Чеспњејши Г. Пешар Вучерић Парох.

Благородни Г. Самуил Ненадовић Сенашор и Србски Школа Надзирашељ.

Бла-

Благород. Г. Теодор Шимић Сенатор.
Благород. Г. Јоани Токајлић Сенатор.
Високоучени Г. Пешар Токајлић Срб. I. Клас.
Систем. Дјешонаспавник.
Господар Јефшими Ковачевић Сапунџија, Член
Србск. Обшчества.
Господар Пешар Деиди Трговац.
Господар Гаврил Апанацковић Трговац.
Господар Георги Пешровић Трговац.
Господар Харитон Крспанић Трговац.
Господар Павел Шимић Трговац.
Господар Георги Арсеновић Зора Ћурчија. 42.

Б А Т А.

Благоразумни Г. Јоани Бољарић Учишељ

Б Е О Г Р А Д у Србији.

(Посло Г. Георги Милушиновић Черногорац)

Високоблагородни Г. Вук Спефановић Караџић,
Велики Књижевник Србски, Член Суда Београдскога,
Философије Доктор, и учени Друштва: Санкт-Пешер-
бургскога Вољног Љубишеља Руске Словесности, Обш-
чества Повјеснице и Древности Руске, Краковско-
га, Тиринско-Саксонскога за испраживање Опачанске
Сшарине, и Краљевско-Гешинскога Член Кореспонденш.

Благородни Г. Јован Вићенпијевић, Капелан
Космајски, у Нахији Грочанској.

Господин Машеја Ивановић, Апотекар Београдски.

Пошпенородни Г. Манојло Спефановић, Трговац
и Жишељ, Београдски.

Пошпенородни Г. Марко Радовановић, Трговац и
Жишељ Београдски за Сина свог Радована.

Госпожа Сара Супруга Г. Глигорија Возаровића
Књиговезца и продавца Београдског.

Пошпенородни Г. Михаил Загла, Трговац и Жи-
шељ Београд. рођен у Вароши Блацу у Мацедонији.

Пошпенородни Г. Гаврил Вукомановић, Трговац
и Жишељ Београдски.

Пошпенородни Г. Димитрије Теодор Лазаревић,
Трговац и Жишељ Београдски.

Поџ

Пошпенородни Г. Ламбре Михајловић, Трговац и
Жишељ Београдски, рођен у Пазарцику.

Пошпенородни Г. Јефшими Калуђеровић, Трговац,
и Жишељ Београдски, рођен у Вароши Крушеву у Ма-
цедонији.

Пошпенородни Г. Сава Пазарац, за Супругу своју
Анну.

Пошпенородни Г. Стефан Илић, Трговац и Жи-
шељ Београдски, рођен у Моспару.

Пошпенородни Г. Петар Амарада, Трговац и
Жишељ Београдски.

Високоучени Г. Сава Јовановић, Ученик Лекарства.

Пошпенородни Г. Риспа Сумбуловић, Трговац и
Жишељ Београдски рођен у Моспару.

Пошпенородни Г. Димитри Ненадовић, Мајстор
Абаџински, рођен у Селу Ракиловићу.

Пошпенородни Г. Георгије Јовановић, Мајстор
Абаџија.

Пошпенородни Г. Димитри Јанковић, Трговачки
Калфа.

Пошпенородни Г. Данил Стефановић, Трговачки
Калфа.

Пошпенородни Г. Јанићије Јовановић, Трговачки
Калфа, рођен у Смедереву.

Пошпенородни Г. Конспаншин Спанисављевић,
Трговачки Калфа.

Пошпенородни Г. Радосав Јовановић, Трговачки
Калфа.

Пошпенородни Г. Анђелко Јанковић, Трговачки
Калфа.

Пошпенородни Г. Гаврил Кнежевић, Ковачки
Калфа.

Пошпенородни Г. Срепен Поповић, Ученик III.
Класе.

Пошпенородни Г. Конспаншин Лазаревић, Уче-
ник I. Класе.

27.

Б Е Ч Е Ј С Т А Р И.

Чеспњејши и Високоучени Г. Апанасије Влахо-
вић Парох, Член Конзиспор. и Философије Докпор.

Чеспњејши Г. Самуил Бранковић Парох.

Бла-

Благородни Г. Јосиф Машић Rittmeister Auditeur.
Благородни Г. Јоани Пешровић Попис. Дишпирк-
ша Кассеперценшор.

Благородни Г. Александер Дудварски Дишпиркш.
Комисар.

Благородни Г. Трифун Јојкић Заклешти Адвокаш.

Благородни Г. Георг ош Чокић 1 Леш. Јуриспа.

Господин Васили Пекаровић Ношариус.

Господин Арон Поповић Учишељ.

Господар Павел Елчић Трговац.

Господар Данил Спаић Трговац.

Господар Јоани Спанимировић Трговац.

Господар Васили Поповић Трговац.

У Књижеству нашем многозаслужна Госпожа А-
настасија Удова Спојановић, за Сина свог
Јакова.

Господар Теодор Спарачки.

Господар Теодор Бошковић Кројач.

Господар Максим Елчић Кројач.

Господин Кирил Влашић Шпан.

Господар Павел Машић Бријач.

Господар Гаврил Хаднаћев Чизмар.

20.

Б Е Ч К Е Р Е К В Е Л И К И.

Пречеспњејши Г. Лазар Поповић Прошопресвигер
Велико Бечкеречки.

Чеспњејши Г. Јоани Симоновић Парох и Душено-
печишељ Ареспанша Тороншалске Вармеђе.

Чеспњејши Г. Георги Николић Парох, за кћер сво-
ју Јудишу.

Чеспњејши Г. Споиша Христић Парох.

Чеспњејши Г. Емануил Бакалов Дјакон и Учишељ
Благородни и Високоучени Г. Евспахи Михаило-
вић Биров.

Благородни и Високоучени Г. Прокоп Гајчиновић
Обоих Прав заклешти Адвокаш.

Благородни и Високоучени Г. Михаил Таназевић
Сенашор.

Благородна Госпожа Екашерина ош Поповић.

Благородна Госпожа Пулхерија Савић.

Бла-

Благородни и Високоучени Г. Апанаас Симоновић
Конпролор.

Господин Павел Субић Емер. Постп - Мајстер.

Благород. и Високоучени Г. Теодор Јоановић Паш-
вариспа.

Благородни и Високоучени Г. Александер Прошић
Пашвариспа.

Благородни и Високоучени Г. Арон Шаји Па-
швариспа.

Благородни и Високоучени Г. Јефшими Кенгелац
Профессор.

Господар Андрија Мусић Трговац.

Господар Никола Мусић Трговац.

Господар Пешар Павловић Трговац.

Господар Игњаш Вуков Трговац.

Господар Андрија Поповић Трговац.

Господар Александер Славнић Трговац.

Господар Хранимир Купусаровић, за Сина Јоана.

Господар Георги Поповић Бухбиндер, за Кћер
Ефимију и Сина Коспу 5. Егземплара.

Господар Симеон Марковић Трговац.

Господар Григори Ришић Трговац.

Господар Михаил Димитријевић Трговац.

Господар Данило Никифоровић Трговац.

Господар Пешар Јоановић Кројач.

33.

Б Р У С Н И Ц А.

Високоучени Г. Аврам Бранковић, Секретар Суда
Наије Рудничке, Списашељ Србски.

Б У Д И М.

Госпожа Целагија Спојановић, рођена Бозишовац.

Госпожа Криспина Субошић, рођена Бозишовац,
за Кћер своју Кашарину.

Благородна Госпожа Кашарина Коић, рођена Бо-
зишовац.

Благо и Пошпенородни Г. Андреја Веселинов
Избрани Грађанин.

Благо и Пошпенородни Г. Георги Спањковић, Из-
брани Грађанин и Мјесчни Директор.

Благородни Г. Павел Коић Фишкал.

Го-

Господар Васо Субошић, Књигопродавац и везац
40. Егземплара.

16.

В Е Л Е С у Мака - Донској.

Родољубиви Г. Анђелко Палашов Трговац, велики љубитељ Књижевства и Славе нације своје, 2. Егземплара.

Пречеснији и Високоучени Г. Пахомије, Јеромонах Монастира Светог Јоанна Риљског.

Господар Наун Бошко, Трговац и љубитељ Књижевства. 4.

Д И Њ А Ш.

Чеснији Г. Васили Николајевић Кашић.

Чеснији Г. Кирил Марковић Парох. Администратор.

Господар Илија Ђурковић Трговац и Кас. Мјесни.

Господар Димитри Јоановић за Сина Андреа.

Господар Пешар Спојановић Ученик.

Господар Павел Максимовић Ученик.

Господар Јевшими Недељковић Ученик.

Господар Пешар Максимовић Ученик.

Господар Теодор Пешровић Ученик.

Господар Јоанн Димитријевић Трговачки Калфа.

Благоразумни Г. Конспанцин Јеринић Дињашке јуноши Учитељ.

11.

И Л А Н Ч А.

Господин Мојсеј Живојнов Молер.

Д У Б Р О В Н И К.

Високоучени Г. Ђорђе Николајевић Професор, 5. Егземплара.

К А Р Л О В Ц И.

Благородни Г. Емануил ош Замфир.

Господар Теодор Машијевић Трговац.

Го-

- Господар Тома Лазаревић винопродавац и Грађан.
Господар Јоани Коспић Бријар.
Господар Кирил Малешкић Трговац.
Господар Радомир Теодоровић Трговац.
Господар Јоани Георгиевић Трговац.
Господар Јосиф Николић Сурсабов и Цехмајстор.
Господар Стефан Симеоновић Трговац.
Г. Павел Радовановић Трговац.
Господар Јоани Авакумовић.
Господар Стефан Сибинкић Арендашор.
Господар Димитрије Клисарић Калфа Трговачки.
Господар Милош Барбарић Кројач.
Господар Јосиф Симеоновић Strassen Aufseher.
Господар Лазар Дабић Арендашор.
Благородна Госпожа Јелисавета Милушиновић
Landwehr Hauptmannin.
Господична Сосана Николић.
Госпожа Марија Марковић Грађанка.
Господар Пешар Живојновић Трговац.
Благородни и Високоучени Господин Јаков Герчић
Гимназије Дирекшор.
Господин Димитрије Бешлић Спихошворија Слу-
шашељ.
Господин Исак Обручар Спихошворија Слушашељ.
Господин Урош Пацулић Спихошворија Слу-
шашељ.
Господин Стефан Вулић Спихошворија Слуша-
шељ.
Господин Георгије Николић Спихошворија Слу-
шашељ.
Господин Јоани Марковић Спихошворија Слу-
шашељ.
Господин Коцшаншин Марковић Краснорјечија
Слушашељ.
Господин Георгије Теофановић III. Грам. Класе
Ученик.
Господин Теодор Живановић II. Норм. Класе У-
ченик.
Господин Пешар Јоановић I. Грам. Класе Ученик.

— 0 —
КАРЛШТАДТ.

Преосвјашченејши и Високодостојнејши Господин
ЛУКИЈАН МУШИЦКИ, православи Владика Карл-
шпадски, Коспајнички, Лички и Корбавски.

Пречеспнејши Г. Севаспијан Илић, Прошодјакон
и Учишељ Клирика.

Пречеспнејши Г. Марко Славнић, Парох Војнић-
ски и Учишељ Клирика.

Пречеспнејши Г. Михаил Бабић, Парох Вељунски.

Пречеспнејши Г. Гаврил Вучковић, Парох Гор-
ње - Будачки.

Пречеспнејши Г. Филип Мајспоровић, Парох
Благајски и член Коизиспоријалии.

Господари Марко и Михаил Рајковићи, Трговци
из Тешуна.

Господар Пешар Милићевић, Трговац из Долова.

Господар Антони Теодоровић, Трговац из Тешуна.

Господар Викенпи Коспић, Трговац из Панчева.

Господар Никола Теодоровић, Трговац.

Господар Свјешозар Божковић, Ученик.

Господар Григорије Малешевић Трговац и Тушор
верховни први.

Господар Михаил Мусулин Тргов. и Тушор врхов-
ни други.

Господар Михаил Милићевић, Трговац.

Господар Михаил Паић, Трговац.

Господар Јоани Јанковић, Трговац.

Господар Григорије Тодоровић, Трговац.

Господар Георг Поповић, Трговац.

Господар Јоани Буква, Трговац.

Господар Теодор Вуичић, Трговац.

Господар Михаил Медаковић, Трговац.

Господин Софрон Милинковић, рисашељ.

Господин Мих. Машијевић, Клирик вшор. Љеша.

Господин Никола Илибашић, Клирик вшор. Љеша.

Господин Павел Гребљаповић, Клирик првог Љеша.

Господар Александер Коспић, Калфа Трговачки.

Господар Пешар Живановић, Калфа Трговачки.

Господар Антоније Живановић, Калфа Трговачки.

Господар Стефан Борчић, Калфа Трговачки.

Господар Јефшимије Виковић, Geschäftsführer.

Господин Григорије Роксандић, Појеша.

Господин Георг Коспић, Ученик III. Класе.

К О П Р И В Н И Ц А.

Преподобни Г. Алекса Огњановић, Јером. Љеп. и
Парох Копривнички.

Преподобни Г. Анаполи Јоановић, Намјесник
Љепов.

Преподобни Г. Иринеј Хајдинец, Зак: Сп: Љепов.

Чеспњејши Г. Филип Јагодић, Парох Плавшинич.

Чеспњејши Г. Стефан Спанојевић, Парох В. По-
ганички.

Чеспњејши Г. Милисав Кобасица, Парох Ровишки.

Чеспњејши Г. Стефан Павковић, Парох Војако-
вички.

Пошпенор. Г. Тодор Бошњак, Трговац из Кри-
жеваца.

Благонадеждни Јоани Демешровић, Ученик.

Благонадеждни Јоани Решковац, Ученик.

Високоучени Г. Стефан Марковић, Учишељ.

11.

М О Х А Ч.

Чеспњејши Г. Алекса Алексијевић, Парох Печ-
варски.

Чеспњејши Г. Андреј Андрејевић, Парох Мајшки.

Господар Теодор Демешровић, Трговац.

Господар Кузман Радановић, Шпекулант.

Господар Георги Демешровић, Тргов: Калфа.

Госпожа Марија Пачић, Чипашељица Књига.

Господична Софија Живковић, Чипашељица Књига.

Господар Михаил Креспић, Синтаксиста.

Господин Јефрем Мандић, Учишељ Гарчински.

Господин Јоани Апоспоровић, Учишељ Мајшки.

Господин Машеј Гојковић совршени Препаранд.

Господар Никола Аћимовић, Лебцелдер.

Господин Теодор Оджић, Учишељ Мохачки.

13.

Н О В И Б Е Ч Е Ј.

Господар Живан Недељковић, за Синове своје Све-
позара, Јоаниа и Милоша З. Егземпл.

Господар Михаил Сечански, за Сина Николу.

Господар Михаил Пешровић, за Сина Богдана.

Го-

Господар Леополд Гапија, Римокаполик.
Господар Димишрије Михајловић, Трговац.
Господар Димишрије Пандуровић, Трговац.
Господар Теодор Живковић, Сапунџија.
Господар Димишрије Сервинац, из Фрањева.
Господар Лукијан Кисић, за Унука Адама 3 Егзем.
13.

Н О В И С А Д.

(Послани ош Чеспњејшег Господина Григорија Ан-
дрејевић, Дијакона и Учишеља при Церкви
Свјаших шрех Јерархов.)

Чеспњејши Господин Димишри Раић, Парох Фу-
пошки.

Чеспњејши Г. Тимошеј Бранковић, Парох Кул-
пински.

Чеспњејши Г. Диониси Радовановић, Парох Ку-
пиновачки.

Чеспњејши Г. Георги Поповић, Капелан Велико
Канижки.

Високоучени Г. Апанаси Теодоровић, Профессор
Докш. Филос. и Адвокаш Мађарски.

Високоучени Г. Георги Јоцић, Совершени Теолог.

Благоразумни Г. Георги Нешковић, Учишељ В.
Вербашкија јуношти.

Благоразумни Г. Михаил Јоановић, Учишељ В.
Керскија јуношти.

Господин Арсени Спакић, Иконописец.

Ученици Гимназиума Новосадскаго Поезиума Слишашели.

Г. Г. Максимилијан ош Ракичевић.

— Симеон Мијодраговић.

— Александер Јоановић.

— Урош Докић.

— Јоани Кљаић.

— Паншелеимон Коспић.

— Павел Трифоновић.

— Теодор Брежовски.

— Лазар Крespoношић.

— Паншелеимон Спојановић.

— Пешр Пешровић из Кушинова.

Ри-

— 0 —
Ришорики.

Г. Г. Пешр Зарић.

4-шија Граммаш. Класси.

- Серги Николић.
- Радивој ош Спрашимировић.
- Симеон Саввић.
- Лазар Николић.
- Георги Перишић.
- Суббоша Молац.
- Андреј Вуковић.
- Шефан Јовшић.
- Васили Ракић.
- Васили Јоанновић.

3-шија Граммаш. Класси.

- Паншелеимон Шилић.
- Ашанаси Поповић.
- Георги Николић.
- Александер Коић.
- Георги Пешровић.

2-рија Граммаш. Класси.

- Шефан Владисављевић.
- Димишри Шефановић.

1-вија Граммаш. Класси.

- Михаил Рајковић.
- Јоани Тешић.
- Георги Богдановић.

Нормал. Класси.

- Никола Цвешковић.
- Александер Продановић.
- Јоани Спојадиновић.

Т р г о в ц и.

Господар Васили Кадеморд.
Господар Антони Новаковић.

Господар Јоани Болић.
Господар Емануил Евшић.
Господар Савва Груић.
Господар Павел Јаков Пешровић.
Господар Јоани Бурјам.
Господар Косма Спавровић.
Господар Симеон Пешровић.
Господар Косма Малешић.
Господар Јоани Георгијевић Фрак.
Господар Павел Калуђерчић, Трговачки Калфа.
Господар Симеон Симеоновић, Трговачки Калфа.
Господар Тома Исааковић, Трговачки Калфа.
Господар Евшими Радовановић, Сребра и Злаша
дјелашељ.

Т р г о в ц и С т р а н и.

Господар Павел Карамаш из Земуна.
Господар Евшими Димитријевић из Беле Церкве.
Господар Иллија Јоаниновић из Вел: Бечкерека.
Господар Игњати Павловић из Кара Вукова.
Господар Васили Николић из Шиклеуша.
Господар Апанасти Петровић из Брода Жишар.

Г о с п о ж е.

Госпожа Агрипина Лаушевић вдова.
Госпожа Софија Јоанновић.
Госпожа Хриспина Јовшић.
Госпожа Марија Панаошовић, рождена Циковић,
Госпожа Екашерина Веселиновић,
Госпожа Елисавета Јаковљевић.
Госпожа Персида Андреевић.
Госпожа Марија Лубурић.
Госпожа Анастасија Марковић.
Госпожа Напална Булић.
Госпожа Јулиана Поповић.
Госпожа Љуба Розмировић.
Госпожа Марија Огњановић.
Госпожа Ефимија Бељански.
Госпожа Екашерина Мирковић.

Г о с п о д и ч и е

- Господична Машрона и Анна Иллић.
Господична Нашалиа Пешковић.
Господична Елена Адамовић.
Господична Софиа Циковић.
Господична Јудиша Васић.
Господична Екашерина и Персида Лубурић.
Господична Персида Радоњић.
Господична Екашерина Радовановић.
Господична Елисавета Стефановић.
Господична Ефимиа Кимпановић.
Господична Јоанка Јанковић.
Господична Христина Георгијевић.

М а ј с ш о р и.

- Господар Стефан Бошковић, Чизмар.
Господар Васили Поповић, Кројач.
Господар Живојн Лагарић, Ћурчија.
Господар Димишри Неделковић, Ћурчија.
Господар Васили Цвешковић, Сапунџија из Вершца.
Господар Симеон Монаш, Ковач.
Господар Георги Гавриловић, Калфа Чизмарски.
Господар Теодор Филиповић.
Господар Стефан Спакић.
Господар Тимошеј Ерковић, Земљедјелац.

102.

(Послани од Господара Георгија Кирјаковића.)

Чеснѣјши Г. Јоани Поповић, Парох Н. Садеки.
Благородни и Високоучени Г. Јоани Хаџић, Доктор
обоји Права, Член Јуридическог Факултета, ревностни
србски Списатељ, и Гимназије Новосадске Директор.
Благородни и Високоучени Г. Гаврил Ползовић,
Адвокат.
Благородни и Високоучени Г. Јоани Машпић, Адвокат.
Високоучени Г. Тимошеј Милашиновић, Краљ. Вар.
Новосадске Сирошинеки Ошац.
Високоучени Г. Атанасије Николић, Начертанија
Учишељ, Земљемјер и Списатељ Србски.

Бла-

Благородни Г. Илија Радивојевић, Слав. Земљедрж. Каменич. Ренпмајспер.

Благопоч. Г. Јоани Полиш, Трговац.

Благопоч. Г. Јоани Чокарић, Трговац.

Благопоч. Г. Јосиф Мачвански, Трговац.

Благопоч. Г. Теодор Захарић, Трговац.

Благопоч. Г. Ашанаси Георгијевић, Трговац.

Благопоч. Г. Георг К. Хаџић, Трговац.

Благопоч. Г. Глигори Коспић, Трговац.

Благопоч. Г. Георг Д. Кода, Трговац.

Благопоч. Г. Симеон I. Јанковић, Трговац.

Благопоч. Г. Филип Коспић, Трговац.

Благопоч. Г. Аркади Шићаровић, Трговац.

Благопоч. Г. Јоани Михајловић, Трговац.

Благопоч. Г. Давид Косановић, Винопродавац.

Благопоч. Г. Пешар Абадић, Винопродавац.

Благопоч. Г. Јоани Пешковић, Трговац.

Благопоч. Г. Кузман Шилић, Шпекулант.

Благопоч. Г. Димитри Кирјаковић.

Благопоч. Г. Васили Марковић, Мушки Кројач.

25.

(Послани од Господина Павла Јанковића, Типографа.)

Господар Јоанновић, Трговац Панчевачки.

Благород. и Високоучен. Г. Пешар Нешковић, Адвокат Новосадеки.

Господин Павел Јанковић, Типограф и Штампар у Новом Саду, 10 Егземплара.

Господар Јоани Теодор, Ћошпара.

Господар Мојсеј Пешар Лукић, Трговац.

Господар Аврам Аврамовић, Обшчеспва Член.

Господар Јоани Шилић, Арендашор Каљдормски.

Госпожа Анна Споничевић вдова, зовома Димић.

17.

П А Н Ч Е В О.

Госпожа Јолиша Богојевић, Берберка.

Госпожа Јелисавеша Видак, Купедјеја.

Госпожа Јелисавеша Неделковић, Земункиња.

Господична Драгиња Спанимировић.

Господар Максим Влаовић, Трговац.

5

Го-

- Господари Браќа Коспиќи, Трговци.
Господар Живан Бариќ, Трговац.
Господар Илија Спанишиќ, Трговац.
Господар Василије Ем. Лазаревиќ, Трговац.
Господар Пешар Јовановиќ, Трговац.
Господар Андрија Барајевац, Трговац.
Господар Александер Бариќ, Трговац.
Господар Пешар Радуловиќ, Трговац.
Господар Коиспаншин Дамјановиќ, Трговац.
Господар Димишрије Д. Живановиќ, Трговац.
Господар Георг Субошиќ, Трг. и Врховни Тупор.
Господар Живан Михаиловиќ Дрвар.
Господар Спефан Гавриловиќ, злашар, родом из
Дубровника.
Господар Јевшимије Бугарски.
Господар Марко Поповиќ, Трговац из Боке, за
Сина Аркадија.
Господар Никола Ћурчин, Калфа Трговачки.
Господар Данил Никшиќ.
Господар Василије Живановиќ.
Господар Јоани Коспиќ.
Господар Апанасије Ћориќ, Земљедјелац.
Господар Арон Барајевиќ, Лебцелшер.
Господар Јоани Васиљевиќ, Ћурчија и Тупор.
Господар Василије Пешровиќ, Ћурчија.
Господар Алекса Сердановиќ, Ћурчија.
Господар Живко Аврамовиќ, Ћурчија, за Сина Јев-
шимија.
Господар Спефан Младеновиќ, Сабов.
Господар Алекса Глигоријевиќ, Сабов.
Господар Дионисије Ивковиќ, Сабов.
Господар Димишрије Вуковиќ, Сабов.
Господар Пешар Јовановиќ, Сабов.
Господар Јоани Барјакшаровиќ, Абаџија.
Господар Илија Спанисављевиќ, Абаџија.
Господар Василије Барјакшаровиќ, Чизмар.
Господар Георг Субошиќ, Опанчар.
Господар Јоани Богојевиќ, Берберин.
Господар Михаило Гојковиќ, Казанџија.
Господар Јоани Теодоровиќ, Калфа Казанџински.

— 0 —

Госпилници и Арендатори :

Господар Маријан Миљков.
Господар Паво Мариновић.
Господар Димишрије Милићевић, родом из Ирига.
Господар Димишрије Миличевић.
Господар Аксеишије Јованавић, Фурулџија.
Господар Анђелко Пешровић.

(ИЛАНЧА у Немецко - Банатској Регименши.)

Чеснѣјши Г. Арон Мијин, Парох.
Господар Георгије Николић, Трговац.
Господар Кузман Јосифовић, Земљедјелац.

(ФЕРДИНАНДСДОРФ у Немецкобанатској Регименши)

Чеснѣјши Г. Паипелеимон Пешровић, Парох 2
Егземплар. (Напред су она Господа која сваку Књигу
Купују. 60.

П Е Т Р И Њ А.

Господари Браћа Ковић, Трговци.
Господари Браћа Чакоје, Трговци.
Господин Михаил Поповић, Член Магистрата.
Господар С. Маливук из Сиска.
Господар П. Паић, Кошл. Мајстор.
Господар П. Кошур.
Господар В. Коспић, Трговац.
Благородна Госпожа Анна Диздар, рођена од
Шакић.
Господин А. Врачаревић, Учишељ Глииски.
Господин Васо Вуковић.

10.

П Е Ш Т А.

Благородни Г. Јован Берић, код Депутације наши
Школа Акшуар и п. и п.
Госпожа Марија Бозишовац, рођена Спаиковић.
Благородни Господин Павел Недоклански, при Де-
путацији Школ. Кассеперценшор.
Благородни Господин Људовиш од Гај.
Високоучени Г. Димишрије Неофитовић, До-
кшорије Слушашељ.

5 *

Ви-

Високоучени Г. Паишелин, Доктор.
Високоучени Г. Александер Будимировић, Докторије Слушашељ.
Високоучени Г. Васо Чокрљан, Докторије Слушаш.
Господар Гаврил Бозишовац, Трговац и Член избраног Обшчествва у Будиму.
Господар Димишрије Бозишовац, Трговац.
Господар Михаил Каркалић, Трговац.
Господар Јоани Пиљасановић, Трговац.
Господар Стефан Савић, Калфа Трговачки.
Господар Јоани Николић, Калфа Трговачки и Спишохшворац.
Господар Глигорија Аларгић, Пекар.
Господар Јоани Георгијевић, из Фења у Банашу, Калфа Ћурчински.
Високоучени Г. Јоани Барајевац, Мађарс. права слушашељ.

15.

П Р А Г.

Благородни и Високоучени Господин Јосиф Јунгман Доктор Философије, Професор Хуманишета и пр.
Благородни и Високоучени Господин Арсеније Ковачевић, Екзаминашор код Ц. К. Табак и Шшемпел Админиспратије.

С Т А П А Р (Село.)

— Шша не чини ревност! —

Чеспњејши Г. Јоани Поповић, Парох.
Чеспњејши Г. Пешар Поповић Парох, за кѣр своју Персиду.
Благоразумни Г. Захари Завишић, II. Класе Норм. Учишељ.
Благоразумни Г. Јоани Споишић, I. Класе Норм. Учишељ.
Благоразумни Г. Симеон Увалић, совршени Препаранд.
Господар Симеон Капанић, Кнез.
Господар Давид Мрѣенов, Член Обшчествва, Земљедјелац.

Ви-

Високоучени Г. Арон Богдановић, Коморски Канцелишта.

Господар Давид Ђуричић, Трговац и Член Обшчеш. за Сина Тому.

Господар Јанко Браић, Ешкуп.

Господар Мојсеј Крендић, Трговац.

Господар Павел Поповић, Чизмар.

Благородни Господин Исак опш Миковић, Кројач.

Господар Гаврил Поповић Кројач, рођен у Кошпајници.

Господар Алекса Ракић, Ковач.

Господар Давид Ловишчукин, Сурсабов.

Господар Јосиф Балаш, Сурсабовски Калфа.

Господар Никола Поповић, Тишлереки Калфа.

Господична Персида Николић, Љубишелница Науке.

Господар Илија Пилин, Тушор.

Господар Никифор Кашанић, Чизмар.

Господар Лазар Лукић, Земљедјелац.

Господар Лазар Ивков, Земљедјелац.

Господар Јаков Ивков за Сина Пешра.

Господар Марко Врачарић, за Сина Јоанна.

Господар Јевшими Ћурчин, за Сина Георгија.

Господар Лазар Ћурић, Сурсабов за Сина Пешра.

Господар Кирил Јовандић, Земљедјелац.

Господар Симеон Ћурчевин, Земљедјелац.

Господар Григори Јуришић, Земљедјелац.

Господар Васили Павков, Земљедјелац за Сина Лазара.

Господар Марко Груић, Земљедјелац за Сина Јоанна.

Господар Симеон Елесин, Земљедјелац за Сина Саву.

Госпожа Теодосија Супруга, Г. Григорија Белешића Ковача.

Благородни Господин Максим опш Миковић за Сина Јоанна.

Господар Марко Ковачев, Кассир.

Господар Никифор Лазић, Земљедјелац.

Господар Јоаким Спаишић, Земљедјелац.

Господар Јоаким Милићев, Земљедјелац.

Господар Машија Спојакон, Земљедјелац.

Господар Васили Савин, Земљедјелац.

Господар Теодор Циврић, Звонар.

Господар Павел Мрћенов, Земљедјелац.

Господар Кирил Бугарски, Земљедјелац из Бре-
сповца.

Из Сомбора.

Благоразум. Г. Урош Споишић, I. Норм. Кл. Учип.
Господар Георги Јоановић, Трговац за Сина Пла-
шона.

Господар Мишка Бељански, Трговац.

47.

Т Р Ј Е С Т.

Пречесни Господин Стефан Вишез од Будиса-
вљевић, Капелан Цркве Свешога Спиридона.

Високоучени Г. Димитрије Фрушић, Доктор Ме-
дицине и Лекар грађанске болнице у Трјесту.

Високоучени Г. Димитрије Владисављевић, Учи-
тељ Школе обшшества Трјестан. и Списахтељ.

Пошпенородни Г. Никола Поповић, Трговац.

Пошпенородни Г. Димитрије Рајовић, Трговац.

Пошпенородни Г. Петар Рађенковић, Трговац.

Пошпенородни Г. Александер Бајовић, Трговац.

Пошпенородни Г. Спиридон Гопчевић, Трговац.

Пошпенородни Г. Андрија Спојковић, Трговац.

Пошпенородни Г. Александер Мариновић, Трговац.

Господин Капешан Сима Мишровић.

Господин Капешан Васа Милиновић.

Господин Капешан Никола Рађенковић.

Господин Капешан Никола Ивановић.

Господин Драго Теодоровић, Ученик II Класе
Ђимназ. 15.

Т Р П И Њ А.

Господар Јоани Миловук, Трговац.

Господар Васо Миловук.

2.

Ф У Т О Г.

(Посло Г. Георг Кирјаковић из Новог Сада.)

Чеспњејши Г. Димитри Раић, Парох Старо Фу-
пожки. Чесп-

Чеспњејши Г. Стефан Николић, Парох Старо
Фушожки.

Господин Максим Јоанновић, вшоре класе Учишељ.

Господин Јоани Акин, Биров.

Благопошш. Г. Јоани Димитријевић, Трговац.

Благопошш. Г. Теодор Лозничкић, Сиропињски
Ошац.

Благопошш. Г. Гаврил Јосифовић, Чизмар.

Благопошш. Г. Андреј Милић, Брадоспригашељ.

Благопошш. Г. Јаков Писаровић, Ученик.

9.

Ц Р Н А - Г О Р А.

Његово Високородије Господин Радивој Пе-
тровић, Владјешељ Црне - Горе.

Благородни и Високоучени Господин Симо Милу-
тиновић, Списашељ Србијанке, и П. Народњи Секретар.

Ш Е М Н И Ц.

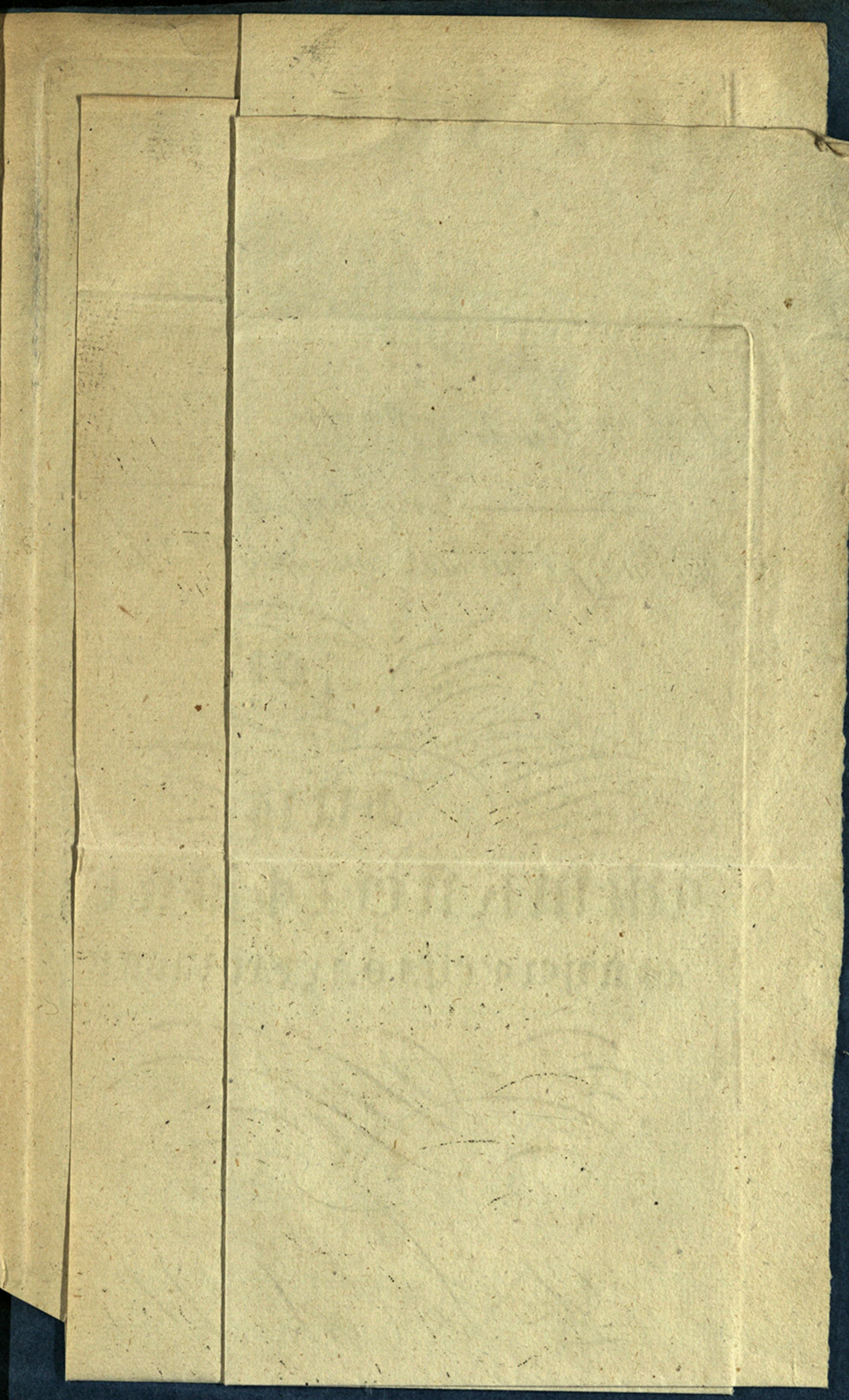
Благородни Г. Адолф Лазаршовић, Моншаник и
Јураш.

О Б Ј А В Л Е Н И Ј Е.

Друга свезка Свеславија, под именом Кнез Лазар Цар Србски, изићи ће у ишпом овом формашу, украшена с' Образом овога Сјајног Мужа, и биће гошова до конца нашег Маја ове године. Цјена јој је као и првој 24 х. Сребра, а Пренумерација ће трајати до Конца Априла нашег. Запо препокорно молим ону сву Господу, којима је Род свој мијо, и који могу и желе Књижевну услугу показати, да Пренумеранша скупе, и да ми ји за време послаши изволу, а новце ишпом о Вашару Медарду: а ја ћу књиге донде приугошовити и сваком своје с' благодарношћу предаши. У Пешши 1. Февруара 1831.

ПОНИЗНИ

Јосиф Миловук.

О Б Ј А В Л Е Н И Ј Е.

Друга свезка Свеславија, под именом Кнез Лазар Цар Србски, изићи ће у испом овом формашу, украшена с' Образом овога Сјајног Мужа, и биће гошова до конца нашег Маја ове године. Цјена јој је као и првој 24 х. Сребра, а Пренумерација ће шрајаши до Конца Априла нашег. Запо препокорно молим ону сву Господу, којима је Род свој мијо, и који могу и желе Књижешву услугу показати, да Пренумеранша скупе, и да ми ји за време послаши изволу, а новце испом о Вашару Медарду: а ја ћу књиге донде приугошовиши и сваком своје с' благодарношћу предаши. У Пешши 1. Февруара 1831.

ПОНИЗНИ

Јосиф Миловук.

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

P19CpIII 308/1.1